

Aljaž Gosnar, odpravnik poslov v Veleposlaništvu RS zaključuje službovanje v Canberri

Zadnjih nekaj tednov so se avstralski Slovenci poslavljali od prvega uradnega predstavnika slovenske države, odpravnik poslov v Veleposlaništvu RS v Canberri Aljaža Gosnarja in njegove družine. Pogovor z gospodom Gosnarjem na straneh 14 in 15

Na fotografiji družina Gosnar
Foto: F.A.

Mladinski koncert
"Podajmo si roke"
na straneh 18 in 19.

40 let Slovenskega društva Sydney
na straneh 16 in 17.

Prof. dr. Janez Bogataj, predsednik SIM nas bo obiskal

Predstavnika SIM Ivo Leber in Lojze Košorok sporočata, da se bo prof. dr. Janez Bogataj, predsednik Slovenske izseljenske matice, v času od 13. do 24. novembra mudil na delovnem obisku v Avstraliji, kjer namerava obiskati slovenska društva, skupnosti in organizacije in se pogovoriti o možnostih in izboljšanju sodelovanja med Slovenci v Avstraliji in SIM. Predsednik bo predstavil strukturo in delovanje SIM ter program za leto 1998.

KLUB TRIGLAV

OBJAVA

Redni letni občni zbor bo v nedeljo, 2. novembra 1997 točno ob 15.00 uri. Volilno pravico boste imeli le tisti člani, ki ste plačali članarino - še vedno je čas, da jo poravnate. Pridite v čim večjem številu, saj bo dnevni red zelo zanimiv.
Odbor Kluba Triglav

Slovensko društvo Sydney

je na nedavnem občnem zboru izvolilo novo vodstvo. Dosedanji predsednik Jože Lah ni vložil ponovne kandidature. Vlogo novega predsednika je prevzel Peter Česnik, kateremu želimo veliko uspeha. Dosedanjemu odboru in predsedniku Jožetu Lahu se uredništvo Glasa Slovenije zahvaljuje za sodelovanje.

Predstavitev maskote LIZZIE za paraolimpijske igre v Sydneyu

Sydney, 18. oktober 1997 - V Domainu v sydneyskem botaničnem vrtu so predstavili maskoto za paraolimpijske igre leta 2000. Ime ji je Lizzie - je kuščar s krili v obliki Avstralije. Iz uredništva Glasa Slovenije smo se udeležili te predstavitve, ki je bila točno na dan 18. oktobra, ko se bodo čez tri leta pričela tekmovanja invalidnih olimpijcev. Zanimivost: Lizzie je vokalna maskota, glas ji je posodila znana avstralska pevka Olivia Newton John. Ostalim trem maskotam, Syd, Olly in Millie pa bodo "dodelili" glas na dan Avstralije, 26. januarja 1998. To bo tudi prvič v zgodovini olimpijskih iger, da bodo maskote vokalne - da bodo pele in govorile.

Delegacija slovenskega Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve v Avstraliji

Sydney, Melbourne, Canberra - Delegacija je prispela v Avstralijo 11. oktobra na povabilo avstralskega Department of Social Security. Tričlanska delegacija je imela najprej pogovore v Sydneyu, od 13. do 17. oktobra se je v Canberri udeležila prvega kroga pogovorov o pripravi Sporazuma o pokojninskem zavarovanju med Slovenijo in Avstralijo, 18. oktobra pa so potekali pogovori v Melbourneu.

Na pogovore so bili povabljeni tudi predstavniki slovenskih društev, Narodnih svetov, cerkvenih središč, slovenskih medijev in drugih slovenskih združenj, kakor tudi Slovenci, ki jih ta problematika zanima. Slovenci, ki se pogovorov niso mogli udeležiti lahko pošljejo vprašanja v zvezi s pokojninsko problematiko na Veleposlaništvo RS v Canberro..

Slovenski klub Planica iz Melbournea je proslavil 11. oktobra svojo 25-letnico. Še veliko uspeha želi Uredništvo Glasa Slovenije

Large subscription drive to collect subscribers

1. prize: Return air ticket to Slovenia
2. prize: 7 nights for two in Surfers Paradise

You will find more information on the order form in Glas Slovenije

GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA
Ustanovljen-Established in 1993
Izhaja dvakrat mesečno

GLAVNA IN ODGOVORNA
UREDNIKA-EDITOR
Stanka Gregorič

UPRAVNIK-MANAGER
in/and
TEHNIČNI UREDNIK-
TECHNICAL EDITOR
Florjan Auser

USTANOVITELJI
FOUNDERS:
Alfred Brežnik, Stanka
Gregorič, Dušan Lajovic,
Štefan Merzel

TISK
Glas Slovenije - Sydney

Glas Slovenije je nedobičkonosen časnik. Mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva. Avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke; uredništvo si pridružuje pravico skrajševanja prispevkov. Vse pravice pridržane. Ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov (na slovenskih radijskih oddajah, v drugih časnikih in revijah) dovoljen le kadar je naveden vir (Glas Slovenije)

Naročnine

Letna naročnina \$ 50.00
polletna \$ 30.00
letalska letna naročnina v
prekomorske države \$100.00
Cena posamezne številke
s poštnino \$ 3.00

Sponzorji

Od \$ 500.00 navzgor
Oglasi

Cenik oglasov v upravi
Mali oglasi
Do 20 besed \$ 10.00
vsaka naslednja beseda
50 centov;
fotografija dodatnih
\$ 10.00

Tiskovni sklad
(prostovoljni prispevki)

GLAS SLOVENIJE
lahko naročite na naslov:

P.O.Box 411
Harris Park 2150
NSW Australia
Telefon/Fax: (02) 9897 1714
Email:
ovenia@zeta.org.au

Dopisniki v tej številki:

Nataša Drummond (Sydney)
Stanka Gregorič (Sydney)
Lojze Košorok (Sydney)
Ivo Leber (Melbourne)
Maks Namestnik (Perth)
Mirko Vasle (Argentina)

Iz dnevnika

Stanke Gregorič
urednice

Slovesnosti, koncerti, smrti, obiski, bolezen...

ZAMUDA! Res ste, dragi bralci, predolgo čakali na novo številko Glasa Slovenije, ki bi morala iziti najkasneje do 30. septembra, druga pa zopet čez dva tedna. Zato smo vam tokrat pripravili dvojno, zelo bogato številko in se tolažimo z besedami rojaka, ki je dejal: Zamuja, ja... na koncu pa ga le dobimo! Kaj če ga sploh ne bi?!

Razlogov za zamudo je bilo veliko - veselih in žalostnih, žalostnih in veselih - nekaj jih razkrije že sam naslov iz mojega dnevnika, veliko pa vam bo razodela tudi vsebina te številke - kje vse nas ni bilo... Kot pika na i pa je še prišel nadme, vsem nam neizogiben, "počitek v postelji z visoko temperaturo in vsem kar spada tu zraven".

Najbolj nas je seveda razveselil obisk Dragice Bošnjak, časnikarke slovenskega časnikarskega "mercedesa" - dnevnika Dela. Ko se je Dragica znašla v našem uredništvu, ni mogla verjeti, da jo je ob jutranji kavici že čakal "DELO-fax", ki ga njena časopisna hiša izdaja preko Interneta že od 6. maja letos in nas na štirih straneh, seveda razen drugih slovenskih časnikov in revij ter RTV, obvešča o najaktualnejših dogodkih v Sloveniji, še prej preden sploh tam izide.

Ne le Dragici na ljubo, časnikarki, ki že več kot 20 let piše tudi o zgodbah izseljencev, ki obiskujejo domovino (njene rubrike so sicer znanost in medicina), ampak tudi v zahvalo njeni časopisni hiši, smo se potrudili, da v Sydneyu vsrka čim več informacij. Živahna in delovna Dragica je s svojim fotoaparatom uspela posneti vse od olimpijskih objektov, ki se v večini še gradijo, do požganih gozdov na Blue Mountainsu, okoliša okoli Operne hiše ter pristanišča, do zanimive vodne ure v Hornsbyju in še mnogo več; navdušil jo je tudi Mladinski koncert v Verskem središču Merrylands, pa dobrodelni koncert, ki ga je v Klubu Triglav organizirala Eleonora White; zanimive zgodbe in uspehi posameznih Slovencev so jo dobesedno zasvojile. Nudili smo ji čim več informacij in naslovov, da bi spoznala vse kar je le mogoče. Ne samo da je obiskala svoje rojake in prijatelje na domu, ogledala si je torej tudi vse, vse kar jo je zanimalo v zvezi s slovensko sku-

pnostjo. Seznanili smo jo z Novinarskim društvom NSW in prisostvovali razglasitvi ožjega izbora najboljših. Tako kot vsakega obiskovalca, smo jo popeljali v zoološki vrt, da je tam lahko hranila in božala koale in kengurje... da ne bi mislili, da so se pri njih naša potepanja tudi ustavila.

Nekega dne smo se znašli na "marketu" ob neki stojnici, kjer nas je vprašala mlada prodajalka kakšen jezik govorimo, saj ji je tako zelo poznan. Slovenski? Moj mož je Slovenec - Ciril Boltežar, jaz sem Jane, imava tri otroke in enemu izmed njih je ime Matjaž. Pristrčno smo poklepetali z njo in ji obljubili, da ji bomo poslali Glas Slovenije.

Jane z marketa

Še zanimivo srečanje: Ko smo se na Blue Mountains ustavili pri trgovini z opali, sta nam prijazna prodajalka - mož in žena - povedala, da sta imela zadnje čase kar nekaj slovenskih kupcev. Obiskala sta ju dva kartografa iz Slovenije, pa svetovalec vlade in kdo ve kdo še vse. Podarili smo jima košček domače orehove potice, na vprašanje kaj je naša narodna jed pa smo nemo obstali: kaj pa je? Upamo, da nam bo najpravi odgovor dal prof. dr. Janez Bogataj, etnolog in predsednik SIM, ki nas bo obiskal še novembra letos.

In še to: ko smo z Dragico Bošnjak odhajali iz akvarija, preko mosta na Darling Harbourju, smo dobesedno poskočili - na sredini mostu visi in med drugimi ponosno plapolala slovenska zastava. Prekrasen občutek!

Na koncu moram reči, da smo z Dragico preživeli nekaj prelepih dni, upamo da tudi ona z nami in da ji bo ostala Avstralija za vedno v lepem spominu, še posebej trenutek, ko se je (znašla na obrežju večera in bosonoga odkrila toplino njej do tedaj neznanega morja - Pacifika.

Vaša Stanka Gregorič

Dragica Bošnjak bralcem Glasa Slovenije in svojim prijateljem

Dragica Bošnjak

Pozdravljeni!
Same "oči in ušesa"
so me le dni tu med
vami, na teh neskončnih
razdaljah in vendar
blizu...
Bilo je mnogo časa za
kaj več kot le bežen dotik z
življenjem tako daleč - skoraj
"na koncu sveta"...

Iskrena hvala vsem za dragocene nasvete, pomoč, zanimive izkušnje!

Z dobrimi željami, pozdravi, z upanjem za vnovična srečanja - in obljubo urednici Stanki, "da se oglasim še kdaj pa kdaj iz Ljubljane"...

Dragica
Sydney, 15. 10. 1997

Pozdravljeni!
Same "oči in ušesa" so me le dni, tu med vami, na teh neskončnih razdaljah in vendar blizu...

Bilo je mnogo časa za kaj več kot le bežen dotik z življenjem tako daleč - skoraj "na koncu sveta"...

Iskrena hvala vsem za dragocene nasvete, pomoč, zanimive izkušnje!

Z dobrimi željami, pozdravi, z upanjem za vnovična srečanja - in obljubo urednici Stanki, "da se oglasim še kdaj pa kdaj iz Ljubljane"...

Dragica

Sydney, 15. 10. 1997

Za začetek

tudi to je **Avstralija**

World Transplant Games

SYDNEY, AUSTRALIA
29th September - 5th October 1997

Sydney - V Sydneyu se je pred dnevi končalo 11. svetovno prvenstvo World Transplant Games. Tekmovalo je okoli 1200 športnikov iz 51 držav, ljudi s presajenimi organi (ledvica, srce ali kostni mozek...), tekmovali so štiriletni in petletni otroci ter odrasli vseh starosti.

Dnevnik "The Sydney Morning Herald" je 30. septembra na prvi strani objavil čudovito sliko športnikov s transplantacijami pred Operno hišo. Vseh teh tisoč ljudi, bi moralo umreti, če jim ne bi pomagali radodarni ljudje. Vsak izmed njih je imel zanimivo zgodbo. V Avstraliji čaka na transplantacijo različnih organov 3000 ljudi, in s to številko zaostaja za drugimi državami po svetu, kjer je darovanje organov dosti bolj organizirano. Tudi v Sloveniji čaka na transplantacijo veliko bolnih, zato so pred kratkim ustanovili društvo Za življenje, katerega namen je, da bi zbrali čim več ljudi, ki so pripravljeni po svoji smrti darovati svoje organe.

V nekaterih državah imajo darovalci organov svoje kartice, v Avstriji pa jih vzamejo kar po svoji presoji in po potrebi. To jim dovoljuje zakon.

Bi radi tudi vi nekomu pomagali živeti po svoji smrti? V Avstraliji se lahko obrnete za več informacij o transplantaciji organov na telefonsko številko **1800 808 840**

Iz koledarja

Godovniki, vse najboljše!

15.10.:Tereza 22.10.:Mimika
16.10.:Hedvika 23.10.:Anamarija
17.10.:Viktor 24.10.:Rafko
18.10.:Luka 25.10.:Pino
19.10.:Pavle 26.10.:Florijan
20.10.:Vanda 27.10.:Rastko
21.10.:Urška 28.10.:Tadej

Iz zgodovine Slovencev

1. oktober

Leta 1905 - V Ljubljani so slovenski narodnjaki ustanovili Slovensko sokolsko zvezo, ki je bila do prve svetovne vojne najmočnejša nepolitična liberalna organizacija.

Leta 1922 - V Ljubljani je umrl duhovnik, zgodovinar in visokošolski profesor dr. Josip Valentin Gruden. Proučeval je predvsem obdobje protestantizma in katoliške obnove. Njegovo najpomembnejše delo je prvi del Zgodovine slovenskega naroda, ki je v letih 1910-1916 izhajal pri celovski Družbi sv. Mohorja. Rodil se je 14. februarja 1869 v Ljubljani.

3. oktober

Leta 1922 - V Ljubljani se je rodil pesnik in filmski režiser France Kosmač. Pomembni sta pesniški zbirki podobe našega pohoda ter Kurent in smrt. Od proznih del je bolj znanih več partizanskih zgodb in filmskih scenarijev. Izrazno se je naslanjal na Prešerna, Moderno in Kosovela.

Leta 1945 - Začasna koroška deželna vlada je sklenila uvesti obvezne dvojezične nemško-slovenske šole v 62 narodnotno mešanih občinah južnega dela Koroške. Dokončno so sklep sprejeli 31. oktobra 1945.

Leta 1951 - V Cerknem je umrl skladatelj Peter Jereb. Med njegove najboljše zborovske skladbe sodijo Pelin roža, Napitnica, Na Posavju in Zimska. Rodil se je 1868 v Cerknem.

Pišejo nam

VERITAS

Slovenska vinska akademija
Spoštovani!

Dovolite, da se Vam predstavimo: smo Slovenska vinska akademija, ki izdaja specializirano revijo Veritas. To je mesečnik za gorice, vino, kulinarčno in turistično kulturo. Našo revijo radi prebirajo vsi, ki jih vino veže poklicno, ljubitelji vin in drugih pijač, skratka širok krog ljudi tako doma kot tudi drugje po svetu.

Razen zanimivosti slovenskega in svetovnega obsega glede na omenjeno tematiko, boste v njej našli tudi vinski nakupovalni vodnik, ki Vas bo usmerjal pri odločitvah o nakupu vina glede na kvaliteto vina in težo Vašega mošnjička.

Na koncu revije je povzetek vsebine v nemškem, angleškem, francoskem, italijanskem in hrvaškem jeziku. Če se želite na revijo naročiti, nam to sporočite na naslov SVA Veritas, d.d., Grajska 2, Ptuj 2250, Slovenija

Za dodatne informacije telefon: 62 - 779 197 ali fax: 62 - 779 009

S spoštovanjem vodja trženja
Marija Kuster

Draga urednica, časopis z možem rada bereva in je zelo zanimiv. Za naprej Vam želiva veliko uspeha, lep pozdrav Marija in Jože Belavič Newcastle

Pošiljam naročnino za odlični časopis, lep pozdrav obema Jože Vah, OLD

Draga Stanka in Florjan! Glas Slovenije mi zelo ugaja, čestitam Vama za težko delo, pa samo naprej, vsak začetek je težak John Cvetkovič, NSW

Draga gospa Stanka! Tole uganko sem sestavila za Glas Slovenije. Če bo kaj reševalcev, bom poslala kaj še drugič. Vaš list radi prebiramo, posebno jaz ga preberem dvakrat. Vas lepo pozdravljam Ivanka Žabkar, Wollongong

UGANKA

Poiščite kraje - mesta v Sloveniji. Pravilna rešitev v eni vrsti (srednji) od vrha navzdol pove ime zelo zanimivega berila.

M _ _ _ E _
_ J _ _ _ _ N _
K R A N J
_ R _ _ _ N _ _
H _ _ _ T _ _
_ E _ _ _ K _
G _ O _ _ _ _
_ _ _ _ I C _
B R E Z I C E
_ _ L _ _ J _
M A R I B O R
_ _ N _ J _ _
_ _ D _ _ Ć _

Rešitev pošljite v uredništvo Glasa Slovenije

HELP NATIONAL COMMITTEE Eleonora White

V nedeljo, 19. oktobra je Eleonora White organizirala v Klubu Triglav dobrodelni koncert, na katerem so nastopili KELLY VARIETY ENTERTAINERS. Dobiček je namenjen bolnišnici Šenpeter pri novi Gorici Slovensko narodno nošo, last Eleonore White je kupil Klub Triglav za \$ 500.00. Več v naslednji številki

Eleonora White

Kandidati za predsednika države

Poleg Milana Kučana in Ludvika Toplaka, so se pojavili še tile kandidati: predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Jože Bernik, Tone Peršak in Marjan Cerar, slednji je razen Kučana med najresnejšimi kandidati, le do konca oktobra mora zbrati 5000 podpisov.

Volitve za predsednika RS - Marjan Schifrer dosegel, da bodo lahko Slovenci po svetu volili

Poslanec Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), zadolžen v slovenskem parlamentu za Slovence po svetu je dosegel, da bodo lahko slovenski državljani po svetu volili tudi na veleposlaništvih in konzulatih. Glasovnice bodo tam preštete, rezultati pa sporočeni po faxu Republiški volilni komisiji. Slovenski državljani morajo zaprositi za vpis v volilni imenik, ta zahtevke lahko pošljejo po faxu do 24. oktobra 1997. Šele potem bo komisija razposlalavolilno gradivo. Imena kandidatov za predsednika RS bodo znana po 4. novembru.

Slovenija postala nestalna članica varnostnega sveta

New York, 14. oktober - Slovenija bo s 1. januarjem prihodnje leto zasedla sedež nestalne članice v varnostnem svetu Organizacije združenih narodov. V generalni skupščini je na volitvah Slovenijo podprlo kar 140 držav izmed 170, kolikor jih je bilo navzočih. Makedonijo, ki je bila Sloveniji edina konkurentka je podprlo le 30 držav. Tuji diplomati so izjavili, da je Slovenija stabilna država na jugovzhodu Evrope in da je lahko drugim za vzgled. Novi slovenski zunanji minister Boris Frlec meni, da je to pomemben uspeh slovenske zunanje politike.

Mariborski pomladniki podpirajo Ludvika Toplaka za novega predsednika RS

Popularni rektor mariborske univerze Ludvik Toplak (kandidat SLS) naj bi bil Kučanov protikandidat na letošnjih volitvah. Pred kratkim je Maribor gostil srečanje rektorjev podonavskih univerz in za novega predsednika so izvolili Toplaka, mariborska univerza pa bo prevzela koordinacijo podonavskih univerz.

Ludvik Toplak

Protestno združenje razlaščenecv

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja (ZRLP) Slovenije ugotavlja, da predlagane spremembe in dopolnitve zakona o denacionalizaciji kršijo ustavno ureditev, človekove pravice in pravno varnost upravičencev do vrnitve premoženja. Opozarjajo na posledice, ki bi jih lahko imela Slovenija zaradi kršenja teh pravic.

ZA Krščansko-socialno Unijo Slovenije

Raziskovalci javnega mnenja Demokracije so v zadnji anketi povprašali volilce, ali bi podprli tesno navezavo Socialdemokratske stranke Slovenije (predsednik Janez Janša) in Slovenskih krščanskih demokratov (predsednik Lojze Peterle). Izidi so več kot pretresljivi. Zvezo bi podprlo kar 41 odstotkov strankarsko opredeljenih Slovencev in Slovenk. Taka Unija bi pretrgala prevlado Liberalno demokratske stranke (predsednik dr. Janez Drnovšek) in sicer povzročila velike premike na terenu slovenske politike. Odprla bi vrata drugi, alternativni opciji, ki ima na Slovenskem stoletno tradicijo.

Bayer za Pediatrično kliniko

Doslej se je za kliniko zbralo že 157 milijonov tolarjev. Zdaj je k tej vsoti dodal še svojo donacijo Bayer s 3,5 milijona.

Šokantno odkritje slovenskih zdravnikov - virus aida je lahko v ustih

Slovenija ima izvrsten laboratorij za diagnostiko smrtonosnega HIV (aids), in nekaj zdravnikov, ki očitno menijo, da se da tudi v Sloveniji narediti kakšen korak naprej. Mag. as. dr. Mojca Matičič s Klinike za infektivne bolezni, prof. dr. Uroš Skalerič s Stomatološke klinike in doc. dr. Mario Poljak iz Mikrobiološkega inštituta Medicinske fakultete v Ljubljani so namreč odkrili HIV v gingivalni tekočini v ustih. Znano je, da slina naj ne bi prenašala virusa, če v njej ni vsaj nekaj okužene krvi. Slovenski raziskovalci pa so odkrili, da je HIV kljub temu lahko v obzorni tekočini, in se tako morda prenaša. Okužba z virusom aida je torej mogoča s poljubom, čeprav v ustih ni krvavitve.

3. Mednarodni festival računalniške umetnosti, na ogled tudi instalacija avstralskega umetnika

Od 6. do 10. oktobra je bil v Mariboru festival računalniške umetnosti s skupnim imenom Interaktivna umetnost; naravnana na medsebojne odnose, predvsem na vzajemni odnos med oddajnikom (ustvarjalcem) in prejemnikom (publiko). Program so sestavljale razstave, projekcije, predstavitve sodobne umetniške produkcije (instalacij, videa, računalniških animacij ipd.) Na ogled je bila med drugim tudi instalacija *Magnet* avstralskega, a v Londonu živečega, Simona Biggsa (rojenega leta 1957 v Adelaidi), ki se z umetnostjo ukvarja zadnji dve desetletji. Predstavil je multimedijske zgoščenke in www strani.

ISKRICA IZ DELA

Dolžnost je tisto, kar pričakujemo od drugih.
OSCAR WILDE

Škofijstvo v Ljubljani računa na skoraj 27 tisoč hektarov

Cerkev pričakuje, da bo dobila v naravi vrnjenih skupaj blizu 27 tisoč hektarov gozdnih površin, od tega skoraj 19.000 hektarov gospodarskih gozdov in blizu 8000 hektarov varovalnih gozdov, zajet je dobršen del Triglavskega narodnega parka. Rimskokatoliško škofijstvo je predlagalo tri rešitve. Prva je, da ljubljanska nadškofija prejme v naravi vse podržavljene gospodarske gozdove (18.921 hektarov). Druga, da vlada odkupi vse podržavljene varovalne gozdove (7875 hektarov). Tretja predlagana rešitev je, da nadškofija podari podržavljene gorske pašnike in pašne planine pašnim skupnostim.

Spominska slovesnost na Teharjah

"Prepričani smo, da gre žrtvam povojnih pobojev, ki so vir duhovne moči za slovenski narod, zasluga za velike politične spremembe, za osamosvojitve in mednarodno priznanje Slovenije", je na spominski slovesnosti poudaril mariborski škof dr. Franc Kramberger.

V Piranu avtomobili pod morjem

Odlok o lokacijskem načrtu za garažno hišo ob vstopu v mesto, na mestu obstoječe bencinske črpalke, je sprejet. Tako stanovanjci na Fornačah dobili svojo garažno hišo pod morsk gladino, in sicer v prvi fazi bi bilo tu kakih 550 parkirnih mest, kasneje pa bi lahko bilo tudi do 1000 parkirnišč. S tem bi v celoti rešili prometno problematiko in vse težave s parkirnimi mesti. Na površini pa bi uredili parke in druge zelenice.

200 rimskih napisov

V zbirki Situla, ki jo izdaja Narodni muzej Slovenije, je izšla monografija *Lapidarij Narodnega muzeja Slovenije*; znanstvena študija ima okoli 200 rimskih napisov iz Emone in drugih naseljenih krajev, predvsem iz Savinjske doline in Dolenjske.

Poklic - kršitelj

Pod takšnim naslovom se časnikar Maks Hozic v Primorskih novicah dotika slovenske morije na cestah in zapiše, da je v povprečju letno 506 mrtvih na slovenskih cestah v zadnjih 17 letih daleč nad ravnijo, ki jo 'priznavajo' prometno in sicer bolj razvite države. Po njihovem izračunu je še 'sprejemljiva' zgornja meja 125 smrtnih žrtev na milijon prebivalcev, kar bi za Slovenijo pomenilo največ 250 žrtev prometa na leto.

Krka: 45 odstotkov dobička za dividendo

Delničarji novomeške farmacevtske družbe Krka bodo 5. novembra na skupščini odločili o delitvi dobička za leto 1996. Predlagajo, da bi za dividende namenili 45 odstotkov dobička, in sicer 400 tolarjev bruto na delnico. Krka je izplačala za leta od 1993 do 1995 500 tolarjev bruto.

Ugledni zgodovinarji v Koprju in Novi Gorici

Mednarodna konferenca o Pariški mirovni pogodbi, novi jugoslovansko-italijanski meji in priključitvi Primorske k Sloveniji je potekala septembra v Koprju in Novi Gorici.

Bil je to velik dogodek, ki je zbral kar 35 strokovnjakov iz evropskih držav, ZDA in celo Avstralije.

Potres na Postojnskem

V soboto, 6. septembra ponoči so se zatresla tla na Postojnskem, bil je potres med četrto in peto stopnjo po lestvici MSK, to je posodobljena Mercalijeva lestvica. Ni naredil škode, ljudje pa so bili vseeno prestrašeni, zlasti zaradi bobnenja v zemlji. Zemlja se trese domala vsako minuto in potresi seveda niso prihranjeni niti Sloveniji. Tod se zastrese zemlja povprečno tristo do štiristokrat na leto, vendar ljudje zaznajo le nekaj desetnih teh primerov. Strokovnjaki opozarjajo, da v Sloveniji živijo na potresno nevarnem področju, zlasti v Ljubljani.

ISKRICA IZ DELA
Bekad vedno najde večjega bedaka, ki ga občuduje.
BOILEAU - DESPEAUX

Jesenski Kras vabi na kraško hrano

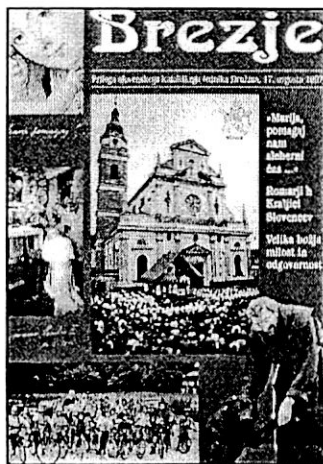
Del meseca Krasa so tudi jedilniki v gostilni Pahor v Brestovici, Špacapan v Komnu, Grča v Hruševici, Zoro v Štanjelu in Fratnik v Kobdilju. Drugi pomemben spremljajoči del pa so različne prireditve, s katerimi skušajo Kraševci jeseni, ko je ta pokrajina najlepša, predstaviti njihov svet. Ena od letošnjih največjih zanimivosti je frnaža. Gre za kopo v kateri žgejo kamen, iz katerega po desetih dneh dobijo popolnoma bel kamen. Uporaben je za belež in za razkužilo. Goriški muzej pa je pripravil v gradu Štanjel razstavo ob tristoletni zgodovini Krasa.

100 let samostana na Brezjah

Letos poteka 100 let od začetka gradnje frančiškanskega samostana na Brezjah, devetdeset let kronanja Layerjeve podobe Marije Pomagaj in petdeset let vrnitve podobe Marije Pomagaj na Brezje iz pregnanstva druge svetovne vojne.

Revija o Brezjah

Izšla je prva številka revije o Brezjah, največji slovenski božji poti, vsako leto jo obiše 150 tisoč vernikov. Gre pravzaprav za prilogo slovenskega katoliškega tednika Družina. Pater Ciril Božič je za prvo številko napisal prispevek o zgodovini in razvoju Brezij, pri čemer poudarja, da na prostoru pred svetiščem Marije Pomagaj stoji kip svetega očeta, v spomin na njegov obisk v tem Marijinem svetišču. Na sliki spodaj: naslovnica revije.

Maribor naj mesto

Mesto Maribor je zmagovalac v turistično ekološki tekmovalni akciji "Moja dežela - lepa urejena in čista", ki jo je organizirala Turistična zveza Slovenije.

Doktoriral "zaradi kletvic"

Pred dnevi je v Sloveniji pri založbi Nova revija izšla knjiga *Kletvice in psolve*, ki čisto strokovno razlaga zakaj (lahko) preklinjate. Knjigo je napisal dr. Bernard Nežmah, ki je iz tega mračnega dela jezika tudi doktoriral in dognal, da so kletvice za človeka ščit in orožje. Taka trditev je nasprotje tistega kar je pred leti napisal pok. dr. Anton Trstenjak: "Slovenska poštenost žal izginja. Negativni vplivi prihajajo deloma z zahoda, deloma z nekdanjega jugoslovanskega juga, od koder smo v sedemdesetletni navezi pobrali mnogo slabega. Banalen a nazoren primer so kletvice. Slovenci svojih kletvic namreč nikoli nismo imeli, kar je po obisku partizanov ugotovil tudi znani angleški major..."

Počastitev spomina na Andreja Uršiča

Pred dnevi je bila v Kobaridu počastitev spomina na Andreja Uršiča, saj je poteklo 50 let, odkar je kot žrtev totalitarizma v Kobaridu izginil. Bil je politik in časnikar, soustanovitelj Slovenske demokratske zveze v Gorici in urednik tednika Demokracija.

Ostareli v Sloveniji

80 odstotkov ostarelih, starih nad 65 let, lahko skrbi zase, 15 odstotkom zadošča pomoč na domu in le pet odstotkov jih je v domovih za ostarele.

Krka organizator teniškega Lady's Open

Zdaj že tradicionalnemu teniškem turnirju Slovenia Open v Domžalah se je pridružil še Lady's Open na Otočcu. Trajal je od 29. septembra do 5. oktobra. Krkin Lady's Open ima nagradni sklad 25 tisoč ameriških dolarjev. Nastopila so dekleta, ki si utirajo pot proti vrhu, med njimi tudi Slovenka Tina Križan.

V Mariboru židovski simpozij

Začel se je tridnevni simpozij z naslovom *Srednjeveške židovske skupnosti v Srednji Evropi in njihova kulturna dediščina*. Navzočih je 23 strokovnjakov.

Naprej zastave slave

Primorci so proslavili petdeset let na svoji zemlji. Na slovenskih so nekateri borci NOB nosili zastave z zvezdo: Rdeča zvezda pa amen! so govorili, pa naj bo za današnjo večino še tako sporen simbol slovenske preteklosti. Pod njo so si izbojevali svobodo in tako bo ostalo, so menili nekateri. Le kako sta se počutila nadškof Rode in Marjan Podobnik, ko so malodane nad njunima glavama plapolale partizanske zastave?

800 let Svečine

Konec septembra so pripravili občani Svečine tradicionalni 16. Kmečki praznik - praznovali pa so 800. obletnico pisne omembe kraja. Že zgodaj zjutraj jih je zbudila godba na pihala občine Šentilj, po sveti maši je bil na sporedu kulturni program, potem pa zabava z ansamblom Ekart. Nastopili so tudi akademska folklorna skupina France Marolt, ljudski godci Marije Snežne in drugi. Pripravili so razstave ročnih izdelkov, sadjarstva, lovsko razstavo LD Kungota, na programu pa je bila tudi degustacija domačih vin.

Sto let igranja tenisa v Sloveniji

Ivan Tavčar je pred sto leti na svojem posestvu na Visokem pri Škofji Loki zgradil prvo teniško igrišče. Obletnico tenisa so proslavili v Mariboru, saj tu deluje eden najstarejših klubov TK Branik.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj
(21. oktobra 1997)

Država (enota)	tolarjev
Avstralija (1 AUD)	122,3052
Avstrija (100 ATS)	1337,5244
Francija (100 FRF)	2808,3494
Hrvaška (100 HRK)	2665,8232
Italija (100 ITL)	9,6539
Japonska (100 JPY)	137,7439
Kanada (1 CAD)	120,6577
Nemčija (100 DEM)	9413,8824
Švica (100 CHF)	11318,2167
V. Britanija (1 GBP)	272,2024
ZDA (1 USD)	167,2094

Še iz slovenskih časnikov

Primorske novice - 50 let

Ob 50-letnici najbolj branega časnika na Primorskem, Primorskih novic, ki bodo svojo jubilejno slovesnost počastile 7. novembra, je njihova novogoriška organizacijska enota tudi uradno 'stopila' v nove prostore. Poslovni del in uredništvo sta bila že doslej z računalniško mrežo povezana s koprskim delom 'hiše' in z vsemi svojimi dopisništvii in uredništvom v Kopru, kar zagotavlja hitrejši prenos besedil in slik in bo kolektivu omogočil uresničiti načrte o novih izdajah, ki jih predvideva. Botra novim prostorom novogoriške enote sta bila ena najstarejših naročnikov Primorskih novic oziroma njegova prednika Nove Gorice Ljudmila Volk iz Nove Gorice in Srečko Prinčič iz Kozane v Goriških Brdih.

Novi Glas

Časnik objavlja XXVI literarni natečaj Mladike za izvirno črtico, novelo ali ciklus pesmi. Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih (format A4) na naslov: Mladika, Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1997. Rokopisi morajo biti opremljeni s maom z geslom ali šifro. Prva nagrada za črtico je 400.000 lir, za pesem ali ciklus pesmi pa 200.000 lir; seveda bodo podelili še drugo in tretjo nagrado. Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku - Prešernovem dnevu.

Večer

O problemu vračanja gozdov Cerkvi je v Večeru spregovoril akademik in upokojeni profesor Pravne fakultete v Ljubljani dr. Stojan Pretnar:

... Proti vrnitvi gozdov Cerkvi govorijo zgodovinska dejstva... gorenjski gozdovi niso bili nikdar v zgodovini last ljubljanske škofije, briksenška škofija jih je s papeževo odobritvijo prodala lastnikom jeseniške železarne... Če bi Cerkev dobila nazaj celoten obseg gorenjskih gozdov, bi dobila tudi dve tretjini Triglavskega narodnega parka... Cerkev je tuja pravna oseba, saj je njen sedež v Vatikanu... Za pogajalce o vračanju gozdov je pomembna ugotovitev prof. Pretnarja, da je bila leta 1946 razveljavljena vsa zakonodaja Kraljevine Jugoslavije, torej tudi odredba iz leta 1939, s katero je postalo premoženje Kranjskega verskega sklada last ljubljanske škofije...

Primorske novice

Čez slab mesec bodo ob spomeniku v Strunjanu spet gorele svečke... meščani se bodo spomnili tragičnega dogodka, ki se je zgodil 19. marca 1921, ko je skupina razjarjenih fašistov iz vlaka streljala na otroško igrišče. Ubili so Renata Brajka in Domenica Bartole, Antonio Hervatič in Mario Brajko sta bila celo življenje invalida. Še tri otroke pa so fašisti ranili. Zdaj zahteva Okrožno državno tožilstvo v Kopru preiskovalna dejanja zoper neznane storilce, in sicer zaradi genocida.

Demokracija

Na pokojninskem zavodu naj bi se dogajale čudne reči. Vodstvo naj bi bilo med seboj sorodstveno povezano, kar naj bi nekaterim omogočilo ponarejevanje pokojnin. Tako naj bi Sonja Saje, vodilna uslužbenka protizakonito zvišala pokojninsko osnovo nekaterim sorodnikom, potem pa še prijateljem. Škoda naj bi znašala 600 milijonov mark. V afero je vpleten tudi finančni minister Mitja Gaspari, saj je za nemoteno poslovanje zavoda oziroma za izplačevanje pokojnin najemal draga posojila. Zaradi afere je vprašljivo tudi nadaljnje vodenje ustanove, saj naj bi člani upravnega odbora, ki so bili po nekaterih informacijah zavedeni, že v teh dneh odločali o suspenzu generalnega direktorja Janeza Prijatelja.

Three return flights a week from Sydney and Melbourne to Vienna and Ljubljana.

Slovenia Travel/Donvale Travel congratulate LAUDA AIR for introducing BOEING 777 on the Australia-Europe service.

For all your bookings contact:-

Eric or Ivan Gregorich
Slovenia Travel/Donvale Travel
1042-1044 Doncaster Road
EAST DONCASTER VIC 3109
Ph. (03) 9842 5666
Licence No. 30218

Ne pozabite da je že od leta 1952 ime Gregorich dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

Lauda-air

Lauda-air

A Brief History

In May 1988 Lauda Air flight NG1, piloted by Captain Niki Lauda received flight clearance to depart Vienna Airport on its scheduled international flight.

The inaugural flight followed ten years of negotiations and bitter fighting with the Austrian Transport Ministry and heralded a significant victory for the 'underdog' against a powerful state monopoly.

It was indeed a remarkable testimony to the fighting qualities and persistence of its founder, three times Formula One racing champion, Niki Lauda.

The airline's modest beginning was way back in 1979 when Lauda purchased two 44-seat Fokker aircraft which were then leased to a little known Egyptian charter company.

Today Lauda Air operates long haul services from Vienna to Sydney, Melbourne and Miami and its European Network has daily flights to many major cities including London, Rome, Milan, Nice, Sofia, Lisbon, Barcelona, Madrid, Munich, Frankfurt, Dusseldorf, Salzburg, Geneva and Manchester.

Lauda Air prides itself on its "Service is our Success" statement and regularly receives award for its in-flight service and cuisine.

Recently, Lauda Air was awarded the prestigious 'Mercury Award', presented annually to the international airline that is voted best in the service and catering areas of "Quality, Service and Innovation".

Lauda Air maintains a fleet of the world's most modern aircraft including the B777 and is recognised as one of the world's best international airlines employing more than 1400 people.

V besedi in sliki

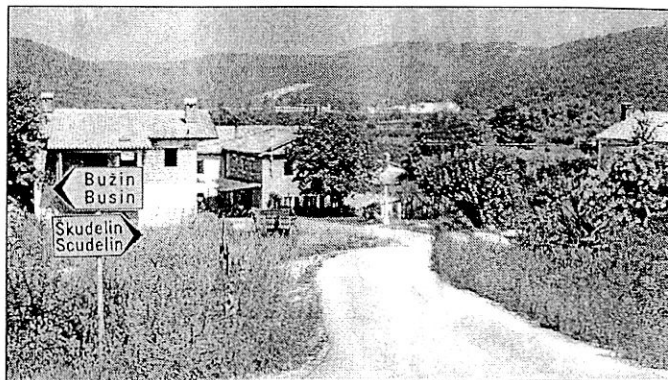

Potočnik, mašo, v kateri so se oglašale tudi slovenske ljudske pesmi, je dirigiral avtor. Organizator koncerta je bil pater Ciril. Ob tej priložnosti so izšle razglednice s podobami, ki jih je ustvarila dunajska slikarka Maria Schulz. /Mag/

BREZJE

Na Brezjah, glavni romarski poti v Sloveniji so 6. in 7. septembra izvedli Mašo narodov, Misso popularum, Avgusta Ipavca, slovenskega duhovnika z Dunaja. Ipavec je Mašo napisal v času, ko se je začela vojna na Balkanu. Na sobotni koncert v Brezje je prišel tudi nadškof Franc Rode, na nedeljskega pa nuncij Edmond Farhat.

V Maši narodov so sodelovali petdesetčlanski ženski pevski zbor iz Italije, petdesetčlanski otroški zbor z Dunaja in petdeset gorenjskih pevcev in pritrkovalci z Brezij. Na orgle je igral Tone

VAS ŠKODELIN

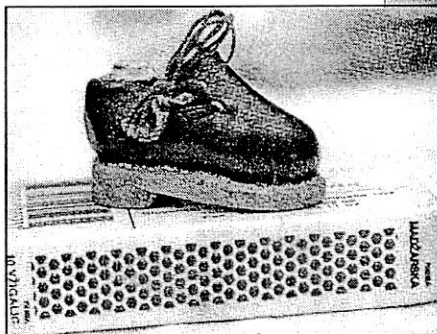
Čeprav na slovenskem Zunanjem ministrstvu zatrjujejo, da na spornih območjih ni dovoljen noben poseg, ki bi okrnil nacionalno identiteto tamkajšnjih prebivalcev, sta vasi Bužini in Škodelin že postali BUŽIN IN ŠKODELIN. Kje smo zdaj, se sprašujejo stanovalci in obiskovalci, ali smo na Hrvaškem ali v Sloveniji. Hiše v Škodelinih so zapuščene, okolica neurejena, samo pasji lajež opominja, da tod vendar še živi nekaj ljudi, prešteješ jih lahko na prste obeh rok. Usoda teh vasic je še vedno predmet pogovorov med obema državama, vendar mnogi menijo, da bodo vasic južno od Dragonje (p)ostale Hrvaške. /Mag/

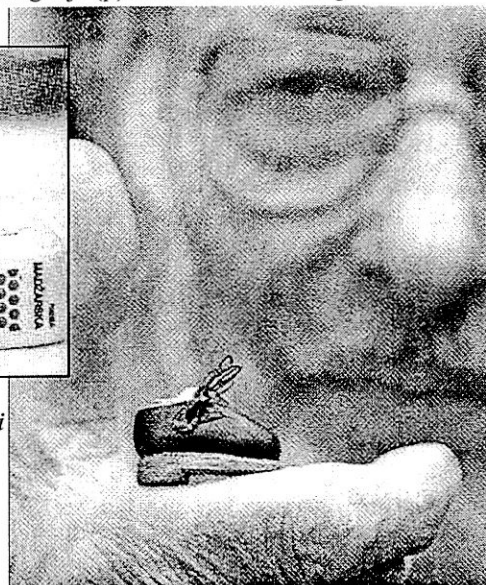
Kučan in najbolj priljubljeni zdravnik, dr. France Novak

LJUBLJANA

Akcija za najbolj priljubljenega zdravnika v ambulantah splošne prakse je končana. Za naj je bil izbran dr. France Novak, na fotografiji: priznanje mu je podaril predsednik Milan Kučan /Jana/

Čeveljček manjši od škatlice žveplenk

Ljubljana

Slovenijo bo letos 22. novembra zastopala na svetovnem finalu za miss sveta na Sejšelih Maja Šimec iz Črnomlja. /Jana/

IDRIJA

Idrijska čipka je naša čudovita kulturna dediščina in jo je treba varovati ter vzpodbujati čipkarice. Zato so v Kendovem dvorcu v Spodnji Idriji priredili razstavo z naslovom Idrijska čipka kot poslovno darilo. Tako je lahko čipka tudi novoletno poslovno darilo. O njej je na razstavi spregovoril prof. dr. Janez Bogataj. /Jana/

ŽUPEČE

V idlični vasi pri Cerkljah ob Krki Župeči vasi živi in dela sedemdesetletni Franc Slak. V njegovi stari šupi nastajajo različne mojstrovine. Zdaj je naredil petindvajsetmilimetrski čveljček, manjši od škatlice za vžigalice in ga prijavil za Guinnessovo knjigo rekordov. Obuvalo je čisto pravo in narejeno na še manjšem kopitu iz brezovega lesa, trikrat sešito po nemški metodi s šivalnim strojem, ki šteje toliko let kot mojster. Čveljček je za tri milimetre manjši od čveljca nekega Nemca, ki drži rekord. Franc Slak ga je rezal, šival in lepil dobrih petnajst ur. Franc pa niti ni izučen čveljar, ampak samouk. Tudi hišo je naredil sebi in drugim ljudem. /Jana/

Kultura

Slovenija

Novi direktor Mestnega gledališča ljubljanskega

Komaj enainštirideset let mu je, pa se že lahko pohvali z bogatim in uspešnim režiserskim opusom in odrskim prvencem *Afrika*, ki žanje pohvale in obilo smeha. Od prvega julija je Boris Kobal, sicer rojen v Trstu očetu Silviju Kobalu, ki je bil igralec do smrti, direktor Mestnega gledališča ljubljanskega, najbolj priljubljenega slovenskega teatra.

Mladinska knjiga na Internetu

Založba Mladinska knjiga se od junija letos predstavlja tudi na straneh Interneta. Po katalogu lahko brskate po več kriterijih (po naslovih, avtorjih, vrstah izdelka, vsebinskih sklopih ali zbirkah). Na voljo pa so stalne rubrike: knjižni katalog, tedenske novice, revije, obvestila, posebne ugodnosti, prednaročila in naročanje. Njihov naslov je: <http://www.mkz-lj.si>.

Ljubljansko Navje

Pravkar je pri DZS izšla knjiga *Ljubljansko Navje*. To je vodnik skozi muzej na prostem - Navje, z orisom zgodovine, spomeniškovarstvenih posegov in likovnih značilnosti nagrobnikov predvsem pa obogatena s fotografijami.

Bevkove nagrade '97

Na slavnostni seji sveta občine Cerklje, ob obletnici ustanovitve Vojkove brigade in rojstva matematika dr. Franca Močnika, je župan Janez Podobnik podelil priznanja in nagrade uspešnim občanom: najvišje priznanje občine, Bevkovo nagrado, je dobil arheolog iz Ljubljane - dr. Ivan Turk (za delo v paleolitskem najdišču Divje babe in drugod).

Nagrada za oživljanje kulturne dediščine

Sklad Henryja Fonda, ustanovljen leta 1984, spodbuja zanimanje za kulturne in naravne spomenike po svetu. V letošnjem skladu je bilo kar 500.000 dolarjev, zanje pa se je potegovalo devetindvajset držav. Slovenija se je s petintridesetimi projekti uvrstila med države z najvišjo udeležbo, nagrado pa je pospravila v žep občina Slovenske Konjice, ki je predstavila program oživljanja samostana Žiče. ta je bil prvi kartuzijski samostan zunaj Francije ali Italije, ki so ga ustanovili leta 1160.

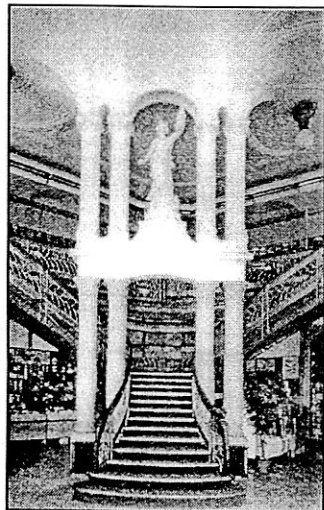
V žiriji, ki je delila nagrade, so sedeli ugledni strokovnjaki: nadvojvoda George Habsburg, pravnuk cesarja Karla I., prof. dr. Janez Bogataj in Christoph Sieder, predstavnik Ford Motor Company.

Nova gledališka sezona v Mariboru in Trstu

Pred dnevi sta odprli novi gledališki sezoni dve slovenski gledališči: SNG Drama Maribor in Slovensko stalno gledališče (SSG) v Trstu. Za slednjo je izjemno uspešna predstava, vsaj po odzivu publike in številnih gostovanj, to je Kobalova *Afrika*. Geslo nove sezone naj bi bilo "S svojim gledališčem v svojem času"; vsa izbrana dela se navezujejo na ta čas in splošno stisko, v kateri se je znašlo gledališče. Začeli so s hrepenenjem in potrebo po ljubezni *Treh sester* - Olge, Maše in Irine - Antona Pavloviča Čehova, v režiji Dušana Mlakarja.

Končani Vodnikovi dnevi

V krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše so se končali dnevi Valentina Vodnika 1997. V spomin na Vodnika, ki je bil njihov prvi farni župnik, so izvedli kulturni večer. Po slavnostni seji pa so odprli za promet v celoti asfaltirano cesto Podjelje-Koprivnik-Goreljek.

Urbačeva hiša (trgovska hiša Felixa Urbanca, Centromerkur, prva veleblagovnica v Ljubljani) na Trubarjevi

Dnevi kulturne dediščine

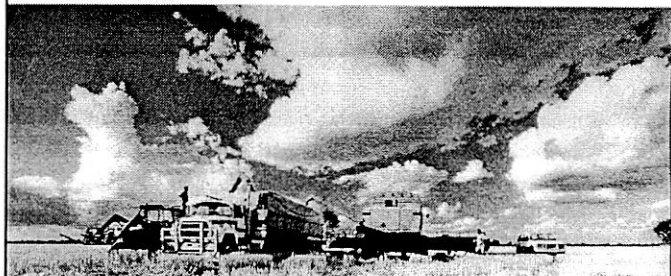
Slovenija je priredila že sedmič Dneve kulturne dediščine, letos od 14. do 27. septembra. V Narodnem muzeju je bilo na ogled pohištvo iz obdobja umetnostnega sloga, ki mu v Sloveniji pravijo secesija. Lepe zglede za to zvrst arhitekture je najti predvsem v Ljubljani ob Miklošičevi ulici, od prve ljubljanske veleblagovnice današnjega Centromerkurja, mimo obnovljenega hotela Union, katerega čudovita secesijska stekla so bila razstavljena v Narodnem muzeju. Zvrstilo se je še veliko drugih razstav, med njimi v Radovljici, kjer so v Šivčevi hiši prikazali Secesijsko arhitekturo v Ljubljani. Dneve kulturne dediščine si je leta 1985 zamislil takratni francoski minister za kulturo Jacques Lang. V skladu s prepričanjem, da je kulturna dediščina last vseh ljudi, se je zavzel, da bi bila med omenjeno prireditvijo obiskovalcem odprta vrata vseh kulturnih spomenikov. Vstop v sicer javne kulturne objekte pa naj bi bil v teh dneh prost. Zamisel je naletela na izjemen odmev najprej na Nizozemskem, kasneje pa seveda tudi v Sloveniji.

Nova knjiga o sv. Tereziji

Sveta Terezija je bila preprosta deklica iz Normandije v Franciji, o kateri je zdaj, ob stoletnici smrti v Sloveniji izšel prevod knjižice *Sveta Terezija Deteta Jezusa*, avtorice Agnes Richomme. Izdala sta jo Ognjišče iz Kopa in Karmeličanski samostan v Sori. Knjigo plemeniti več kot 170 ilustracij Roberta Rigota, in kaže življenje o največji svetnici vseh časov.

AEA
V O D U S E K
M E A T S

HEALTHY FARM
HEALTHY MEAT

36 years in business
20 years in Cobram
WHOLESALE

COBRAM
Phone: 0358 - 722115

CANBERRA
Phone: 06 - 295 1222

Prvi mednarodni gledališki festival v Sarajevu

Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane je s projektom Vita Tauferja *Silence silence silence* v Sarajevu odprlo mednarodni gledališki festival MESS '97, ki bo potekal do 24. oktobra, na njem bodo nastopili gledališki ansambli iz skupine 16 držav s treh celin, ki bodo ponudili več kot 30 predstav. Nastopilo bo tudi Mestno gledališče ljubljansko s predstavo *Norci iz Helma*. Žirija je za uradni program izbrala 18 predstav iz Slovenije.

Slovenski filmi

Letošnja domača filmska proizvodnja je doslej dala vsaj tri odmevnejše izdelke: *Steber* Matjaža Fistravca, *Outsider* Andreja Košaka in *Ekspres, ekspres* Igorja Šterka. Zdaj pa je doživel svojo premiero že četrti film režiserja Mitje Miklavca *Herzog*.

ISKRICA IZ DELA

nekateri so pripravljani, če je treba, tudi zažgati tujo hišo samo zato, da bi zase spekli jajca.

FRANCIS BACON

Visoka nagrada Alojzu Rebuli

Tržaški slovenski pistalej Alojz Rebula je prejel prvo nagrado na 3. mednarodnem natečaju, razpisanem pri italijanskem združenju klubov Šerra za kratko prozo, ki jo odlikujeta globoka duhovna vsebina in resnična umetniška moč. Rebula je prejel nagrado za še neobjavljen triptih *Pričevalci vstajenja*, ki je po besedah predsednika mednarodne komisije za nagrado Serrove pripovedi "velika, moderno oblikovana metafora o skrivnosti križa in vstajenja.

DOMISLICA IZ VEČERA

Več "pljuneš" manj pljuvajo po tebi

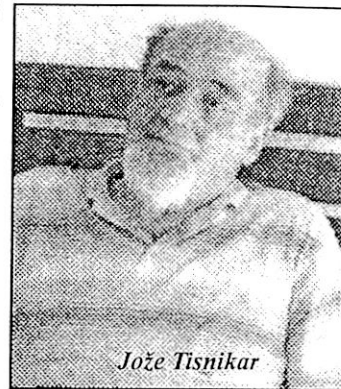
Jože Tisnikar - Ljubezem

Slikar Jože Tisnikar - Iz samouka v umetnika

Jože Tisnikar je v slovenskem slikarstvu samosvoja in izrazita umetniška osebnost. Za njegov stil bi lahko rekli da je tako njegov, da je razpoznaven še tako površnemu opazovalcu likovne umetnosti. Ustvarja v Slovenj Gradcu.

Jože Tisnikar je bil rojen 26. februarja 1928 v Mislinji. Delal je v Splošni bolnišnici v Slovenj Gradcu. V slikarstvu se je razvil iz samouka v samoniklega slikarja, ki sodi med najizrazitejše in najizvirnejše ter v tujini najbolj znane slovenske likovne ustvarjalce.

Imel je več kot sto samostojnih razstav po vsem svetu, sodeloval pa je tudi na več kot sto skupinskih razstavah po vsem svetu. S svojo ekspresionivnostjo se je zasidral predvsem v severnih deželah. Prejel je več nagrad, med drugimi leta 1970 nagrado Prešernovega sklada in leta 1978 Bernekerjevo nagrado. Njegova dela so v številnih domačih in tujih galerijah.

Jože Tisnikar

Podreccova mdnografija kot vstop v svetovni prostor

Slovenski arhitekt Boris Podrecca, ki sicer živi in ustvarja na Dunaju, kot profesor in ustvarjalec pa je prisoten v več evropskih državah in v ZDA, je lani pri švicarskem založniku izdal razkošno monografijo o svojem arhitekturnem ustvarjanju. Zdaj so jo pred kratkim predstavili tudi v Sloveniji. Njegovo delo je poleg drugih znamenitih del tudi slovenski hotel in študentski dom Korotan na Dunaju, bar in bistro Platana v Ljubljani, prva avstrijska hranilnica na Dunaju, galerija DESSA v Ljubljani, galerija A+A v Madridu in številne mestne intervencije od Celovca do New Yorka, Dunaja in drugih.

Je bil eden največjih teologov rojen v Starodu?

Letos obeležuje ves krščanski svet 1650-letnico rojstva sv. Hieronima, enega od štirih velikih cerkvenih učiteljev, verjetno rojenim leta 346 v takrat rimskem naselju Stridon, ki ga zgodovinarji postavljajo v neposredno bližino slovenske vasi Starod (v zadnjem času znane po mejnem prehodu s Hrvaško). Čeprav se za mesto rojstva Hieronima potegujejo tudi Hrvati, predvsem Dalmatinci, so meščani slovenske vasi Starod pred dnevi, na dan Hieronimovega rojstva vzdali spominsko ploščo na podružnično cerkev sv. Jožefa. Pošta 6244 Podgrad pa je uporabljala na ta dan priložnostni poštni žig.

100 let od rojstva kiparja Franceta Goršeta

Letos mineva sto let od rojstva velikega umetnika, enega največjih slovenskih kiparjev sploh, zagotovo pa največjega v tem stoletju, Franceta Goršeta. Njegova zapuščina obsega veliko število kipov, ki pa so izredno težko dosegljivi, saj se jih nahaja ogromno v zasebni lasti in od teh veliko v ZDA, za mnoge kipe pa se ne ve, kje so. Žal jih je tudi vse preveč uničenih. Goršeta je življenjska pot vodila po vsem svetu. Začel je v Ljubljani na obrtni šoli, dolgo trpel na soški fronti, leta 1920 se je v Zagrebu vpisal na akademijo. Sledilo je kratko obdobje v Ilirski Bistrici, Trstu, Ljubljani, Gorici...

France Gorše

Kot predan katoličan se je panično bal komunizma, zato je po vojni ponovno emigriral v Trst, potem pa v ZDA. Leta 1971 se je vrnil v Evropo, na Koroško, kjer je v Svečah imel svoj atelje. Umrl je v starosti 89 let. Znan kip je *Plesni par* iz leta 1937, v katerem sta upodobljena Pia in Pino Mlakar. Tu je bronasta soha *Eva*. Treba je omeniti *Orfeja* iz žgane gline (1971), *Pridigarja* (1970) in njegov *Avtoportret* (1971) in *Poletje* (1976) iz bronca. Umrl je leta 1986.

Po svetu

LONDON

Angleški zgodovinar Nikolaj Tolstoj je znan zaradi trditev, da je angleško vojaško poveljstvo na avstrijskem Koroškem po koncu druge svetovne vojne slovenske domobrnce pod pretvezo izročilo jugoslovanskim oblastem, namesto da bi jih poslalo v sprejemne centre v Italijo. Tolstoj je trdil, da je šlo za celovško zaroto oziroma za vezano trgovino med jugoslovanskim vodstvom in angleškim vojaškim poveljstvom v Celovcu. Njegova knjiga o tem je pred leti v Angliji povzročila pravi šok, britansko obrambno ministrstvo je vse zanikalo, nekdanji poveljnik na Koroškem lord Aldington pa je Tolstoja tožil zaradi obrekovanja in zahteval milijon in pol funtov odškodnine. Sodišče je pravnomočno razsodilo v Aldingtonovo korist, za Tolstojevo premoženje pa je določilo upravitelja. Ta hoče sedaj Tolstoja izseliti iz njegove lastne hiše in s tem poplačati izgubljeno tožbo. Britansko javno mnenje je sicer na zgodovinarjevi strani, kar vse še bolj zapleta. V glavnem je Tolstoj izgubil vse svoje premoženje. Nekdanji domobranci po svetu so zato ustanovili poseben sklad za pomoč njegovi družini, saj je po mnenju mnogih odločitev sodišča več kot presenetljiva.

/Silvester Šurla - Mag/

NEPAL

Odkar je leta 1979 Slovenska planinska zveza pod okriljem tednaje Jugoslavije v središču Nepala ustanovila šolo za izobraževanje članov nepalske planinske organizacije, so si slovenski alpinistični inštruktorji v svetu pridobili ugled in spoštovanje. Nepalski vodniki, izšolani v slovenski šoli, širijo glas o kakovosti slovenskega alpinizma med tujci in dvigujejo ugled Slovenije v svetu. Žal pa se njihovi šoli obetajo slabi časi. Po razpadu Jugoslavije je namreč ostala brez denarja, saj njihovi dosežki niso mar niti Sloveniji, niti odgovornemu ministrstvu, niti ustreznim organizacijam. Šola za izobraževanje v Nepalju potrebuje za obstoj vsaj 20.000 ameriških dolarjev, sicer bodo sadove Slovencev želi tujci.

/P.G. - Jana/

PARIZ

Iz Francije je prispela naravnost škandalozna vest: neki lovec je v Pirinejih ubil medvedko Melbo, uvoženo iz Slovenije, njena mladička pa tavata po gozdovih in vprašanje je ali bosta sploh preživela. */Delo fax/*

PHILADELPHIA

Marko Milič je prvi slovenski košarkar - ki igra kot profesionalac pri košarkarjih imenovanih popularni Philadelphia 76ers. Američani nori na okrajšave, imenujejo moštvo kar Sixers. 20-letnemu Kranjčanu v Ameriki pa pravijo kar Milky Way po znani čokoladi.

/Delo fax/

Marko Milič

ZAGREB

Hrvaško prestolnico je pred dnevi zajelo obsedno stanje. Pred veličastno zagrebško katedralo se je gnetlo več kot dvesto povabljenih gostov, večinoma predstavnikov stare evropske aristokracije, najodličnejših denarnih mogotcev z vsega sveta in predstavnikov mednarodne visoke družbe. Prihitali so na krst trimesečnega Ferdinanda Zvonimira, pravnuka zadnjega avstrijskega cesarja, odzvali pa so se vabilu otrokovega očeta, nadvojvode Karla von Habsburga in baronice Franceske von Kuharič. Sam papež je družini poslal osebno pismo. Jana je bila edini povabljeni slovenski časnik.

/Petra Kancler- Jana/

Poroča Mirko Vasle

BUENOS AIRES

Med 2. in 12. oktobrom je bil v Buenos Airesu mednarodni kulturni festival. Gledališča, glasba in ples bodo skozi deset dni na programu omenjenega festivala. Sodelovale bodo skupine iz raznih krajev sveta, med njimi tudi iz Slovenije. Igralci iz Dramskega gledališča iz Nove Gorice so postavili na oder Ionescovo dramo "Plešasta pevka". Režiser je Vito Taufer. S slovensko skupino je prispel v Argentino tudi direktor Dramskega gledališča Sergij Pelhan, bivši minister za kulturo Republike Slovenije.

Mirko Vasle

VANUATU

Od slovenske ciprske nasledstvene pravde (denar nekdanje skupne države Jugoslavije) izgleda ne bo nič. Po nekaterih podatkih naj bi se bil denar v režiji srbskih oblastnikov z vse bolj vročega Cipra preselil v "od boga pozabljeni kraje", v mlado tihomorsko republiko Vanuatu, ki leži severovzhodno od Avstralije. Vanuatu poleg pošteni vlagateljev privlači tudi mafijce, pralce denarja ter novokomponirane kapitaliste in heroje gusarske privatizacije iz nekdanjih socialističnih držav. Nekateri torej menijo, da so srbski in črnogorski vladarji velikanske vsote denarja, morda

celo tistega, ki naj bi po delitveni bilanci pripadel Sloveniji, prelili na Vanuatu čez Moskvo in v navezi s srbsko korporacijo Ineks. Na Vanuatu naj bi se celo obračal denar vladajoče srbske socialistične partije, ki naj bi se tako vsako leto obogatila z nekaj milijoni neobdavčenih ameriških dolarjev, s katerimi se lahko ohranja na oblasti. Med "uglednimi" vlagatelji na Vanuatu pa naj bi bil še posebno razkošen devizni račun rodbine Milošević. V Sloveniji bi se morali vprašati, koliko skritega denarja na Vanuatu je pravzaprav slovenskega in ali ga bo Slovenija sploh kdaj dobila nazaj. */Mag/*

CELOVEC

Možnosti za olimpijske igre ob tromeji Avstrije-Slovenije-Italije leta 2006 so se močno povečale. Koroška s Celovcem je dosegla odlične referendumne rezultate. Generalni sekretar slovenskega dela promocijskega komiteja za ZOI 2006 Vojteh Budinek je dejal, da je zelo zadovoljen z uspehom koroškega referenduma in da bo zdaj naloga Slovenije, da se temeljito pripravi na obisk tehnične komisije OOC.

/Delo fax/

GORICA

Pred kratkim so v Gorici na oddelku tržaške univerze v bivšem semenišču podelili Dalaj Lami naziv "doctor honoris causa" - naziv častnega občana Gorice. Voditelj tibetanskih budistov je izredno spoštovana osebnost in si povsod prizadeva za sožitje in mir. Živi v prostovoljnem izgnanstvu in je Nobelov nagradjenec za mir.

/Naš tednik/

Darko Bratina

RIM

Odšel je mož. V torek, 23. septembra je močno odjeknila vest, da je zaradi srčne kapi nedaleč od Strasbourga, kjer je sodeloval pri zasedanjih skupščine Sveta Evrope, nenadno umrl slovenski senator, goriški politik in sociolog Darko Bratina, star komaj 55 let. Za seboj je pustil močne in plodovite sadove svojega dela. Bil je parlamentarec v Rimu in tam nadaljeval dolgo tradicijo nekdanjih slovenskih poslancev predvsem po prvi vojni.

/Novi Glas/

Alojz Ciril *Interviewu*

Pater Ciril, 43 let, je papeža pripeljal na Brezje ilegalno, kajti nadškof Alojzij Šuštar je bil hud že, ko je samo slišal za njegovo idejo. Je sin očeta, ki ni vrnil partijske izkaznice, po katero so prišli potem, ko se je cerkveno poročil, in matere, ki je sicer hotela v misijone, vendar si je rekla, če spreobrnem enega partijca, bom prav tako naredila dobro delo.

Kdo in od kod ste? Da se vam je nasmehnila sreča in ste deset let preživeli v Avstraliji in pred dvema letoma prišli na Brezje?

Z Dolenjskega, izpod Trdinovih Gorjancev, tam se je začela tudi moja bajka in povest. V Novem mestu sem bil rojen, tam sem maturiral, bil posvečen v duhovnika, nastopil prvo službo kaplana in vikarja in od tam leta 1982 odšel v Avstralijo. Roka ima pet prstov, torej v zvezi z Novim mestom pričakujem še peto stvar, namreč da bi tam na starost preživel nekaj mirnih let in bil pokopan v Ločni ob Krki. Ko sem končal fakulteto, sem hotel študirati psihologijo in moji profesorji so bili podobnega mnenja, toda po posvečenju mora vsak za tri leta na delo na župnijo. Delo v Novem mestu, kamor so me na moje veliko presenečenje dodelili, je bilo lepo. Tu sem imel zelo veliko katehez za otroke in mladino, s patrom Bogoljubom in sobrati smo obnavljali petsto let star samostan, hodil sem v bolnišnico, kjer sem včasih z zdravniki in sestrami v šok sobi prebedel tudi vso noč. Če bom kdaj bolan, bom šel v novomeško bolnišnico. Ampak da ne bom krivičen do Jeseničanov, tudi v njihovi bolnišnici imam že dobra poznanstva.

Ste v slovensko cerkev v Sydneyju odšli po službeni dolžnosti? Ste morali tja?

Božič

Ne. Iz Sydneyja so prihajale prošnje, naj pošljejo novega človeka, kajti pater Lovrenc se je vrnil domov, in prijavil sem se. Spomnil sem se besed svojega profesorja Mirka Mahničiča, da naredi tisti, ki živi dve leti v tujini z odprtimi očmi, še eno fakulteto. To sem napisal tudi v prošnji. Prvo leto ni bilo nič, in ko sem jih naslednje leto še enkrat opozoril nase, mi je uspelo. Odšel sem za tri leta, a jih tam preživel deset. Po treh letih sem namreč ugotovil, da ne morem kar pustiti teh ljudi.

V Sydney ste prišli v letih, ko je emigracija veljala za sovražno. Ste jim bili sumljivi?

Na začetku so mislili, da me jim je podtaknila udba, seveda. Sicer pa me je pred odhodom tja nekdo res obiskal. Nam boste malo povedali, kaj se tam doli dogaja, je rekel. Kdaj ste pa vi maturirali, sem ga vprašal. Leta 1973, je rekel, in izkazalo se je, da je hodil v paralelko. Na to se pije. Žibert, sem rekel, ko sem ga prepoznal, bova midva flašo odprla, za Slovence tam doli se pa nič ne bojte, čisto normalni ljudje so in nič nevarni.

Kako si je Žibert sploh drznil priti k vam s takšnim predlogom?

Oni so telefonirali, ali pridete vi k nam ali pa se mi oglasimo pri vas. Po očetovi liniji smo mi na pravi strani, veste!

To je?

Moj ata je bil v partizanih, oficir, potem pa pri miličnikih, šef partije na Fernetičih, v Sežani. Preverjen kader. Poleg tega je doma iz Gaberja, ki mu mi rečemo Mala Moskva in kjer so, kot pravi ljudski glas, vsi, razen ene psice, ki je lajala na partizane, dobili partizansko penzijo.

Vas oče ni odvrčal od duhovniškega poklica?

Nekega dne nam je tovarišica, Stanislava Kukman je bila, najbrž še zmeraj kje poučuje, pobrala vsem katekizme s

klopi. Jaz ga sicer nisem dal na klop, ampak mene še pogledala ni, ko je šla mimo. Ko so drugi to videli, so rekli, kaj pa Slavkoto, tako so me klicali, zakaj ga pa njemu ne vzamete. On pač ne hodi k verouku, je rekla, hodi, hodi, je rekel razred, on je celo ministrant! Ko sem doma rekel očetu, ki je bil v šolskem svetu, ata, to je treba pa urediti, je skupaj z drugimi starši zaropotal in katekizme so vrnili.

Kaj vas je poleg teologije še veselilo?

Jaz sem še zmeraj nor na policaje. Pri nas so se stalno ustavljali miličniki. Če ne zaradi drugega, pa zato, ker so pripeljali očeta iz Novega mesta. Ta vez med nami je ostala in se dodatno utrdila, ko smo lani »ilegalno«
pripeljali papeža na Brezje. Ko sem končal osmi razred, sta me dva miličnika prišla domov hecat, naj grem v šolo v Tacen. Ampak če bi bil jaz policaj, bi bil hujši od Demšarja. Če bi nadziral promet na Gorenjskem. Veste, kaj so svetovali mojemu očetu, ko so izvedeli, da se misli cerkveno poročiti?

Naj stopi iz partije?

Jože Kvas, ki je poročil moja starša, je rekel, Micka, tebe ne bom nič vprašal, bom pa vprašal tebe, Lojze, povej mi, kdaj je Jezus umrl. Mama je bila prednica Marijine družbe in doma iz vasi Veliki Orehek v župniji Stopče, znani domobranski fari. Duhovnik je mojega očeta potem, ko je zdrdral, Jezus je umrl na veliki petek ob treh popoldne, pohvalil, v redu, znaš katekizem. Partija je, preden sta se poročila, očetu svetovala: ti reci, da se boš poročil cerkveno, ampak ko boš prišel pred cerkev, se vrzi na tla, se začni peniti in reci, da ti je slabo, mi te bomo pa odnesli. Toda ata jim je rekel, ne, te sramote pa nevesti ne bom naredil. Ko so pozneje prišli, naj jim vrne knjižico, jim je rekel, ven, niste mi je vi dali. Ko sem imel 1980.

novi mašo, je stopal ob meni ponosno kot general.

Ljudomili so bili do vaše družine.

To, vidite, je pa ljubezen in milost! Mama je kot dekle hotela v misijone, potem si je pa rekla, če enega komunisto spreobnem, sem pa tudi svoje poslanstvo izpolnila.

Je vaš oče še zmeraj na »pravi« strani?

Ko sem lani oba peljal na morje v Strunjan, sem telefoniiral sedanjemu direktorju v Tacnu Marku Pogorevcu, ki je bil zraven, ko smo v ilegali pripravljali papežev prihod na Brezje – ilegala pa, kot veste, ljudi zblžiža – in ga prosil, naj svojim reče, da bodo mojemu očetu razkazali Fernetiče. Marko, ata stalno govori, kako je bilo tam, to je njegova mladost, zrihtaj, da bo videl, kako je tam zdaj. S tem ga bomo nagradili z nekaj let življenja. In je uredil. Bilo je veliko veselje za oba, ata in mamó.

Predstavljajo vas kot patra Cirila. Priimka nikoli ne uporabljate?

Seveda ga. Ciril je moje frančiškansko ime, Božič pa tudi govori sam zase. Vidite, kakšen lep božji priimek imam? Sem božji. Bogu posvečen – in to po očetovem priimku!

Vaš oče ni tega ugotovil, pa je šel med komuniste.

Veste kaj, moj oče je nekega dne leta 1942 s paše prignal, partizani so ga videli in ga vzeli s sabo za kurirčka. Pač pa me je skušal odvrniti od duhovniškega poklica neki Milošević, ravnatelj šole v Stopčah. Nagovarjal me je, naj grem raje v šolo, kjer se naučiš popravljati televizorje. Širinajst dni govoriš, da delaš, v resnici pa samo žarnico zamenjaš, me je navduševal. Rekel mi je še, da ravnokar bere Sveto pismo in kako v njem piše, da sta Adam in Eva imela Kajna in Abela, nakar je Kajn ubil Abela in šel ter si našel ženo... Ja od kod, te vprašam, mi je rekel Milošević, saj je ni bilo. Res težko, ja, sem mu rekel, ampak vam bom bolj temeljito razložil čez nekaj let, ko se vrnem izlemenata.

Očetu ste prek zvez s policiji »zrihtali« ogled Fernetičev, kaj ste naredili pa za mamó?

Mama me je zaradi Fernetičev vsa presenečena zaslišala, Ciril, od kod tebi te zveze z najvišjimi v policiji, in jaz sem ji odgovoril, vi ste molili, da bi sin postal fajmošter, to je ratal, še papeža je pripeljal, zdaj pa je čas, da oče malo zaživi v meni.

Že prej ste omenjali papeža in ilegalo. Kaj ste delali?

Vsega še ne smemo povedati, arhivi se odpirajo šele po petdesetih letih. Ko sem predlagal, da bi papeža pripeljali tudi na Brezje, sem naletel ne le na gluha ušesa, ampak nasprotovanje, to lahko rečemo, amen. Takratni nadškof Alojzij Šuštar, ki je za to izvedel, ko je bil pri nas septembra 1995 na Brezjah na večerji, je bil zelo hud. Ga še nismo videli tako hudega. Ampak jaz sem vztrajal pri svojem. Bomo porabili vse zveze, sem rekel, največja pa je Marija Pomagaj. Poklical sem v Rim dr. Štefana

Faleža, in ta je takoj, še preden sem mu povedal, kaj bi rad, rekel, papež mora priti na Brezje. Saj zato vas pa kličem, sem rekel, pridite dol, je rekel on, takoj, sem bil vesel, samo povejte, kdaj. Naslednji teden sem letel v Rim. Ko je nadškof zaslutil, kaj pripravljamo, je bil hud, češ kaj se Falež vtika v to, ampak mi nismo odnehali. Papež je že pred leti izrazil to željo in mi smo bili samo orodje, s katerim jo je uresničil. V Rimu sem v fabriki naročil za skoraj tri milijone lir zastav, ki jih je dr. Falež potem dal Marku Pogorevcu, takratnemu šefu Šterovega kabineta, naj jih odnese s sabo v Ljubljano. Potem je hrup okrog tega potihnil, delovala je samo še ilegala.

Vi ste nevarni.

Ja, Na veliko noč 1996 sem dobil na našo stran še nuncija Edmonda Farhata.

Zakaj papež ne bi smel na Brezje?

Bali so se dodatnih stroškov in za njegovo varnost. Pa še kaj.

Kakšna je bila tema vaših prvih pridig v Avstraliji? Gotovo niste vedeli, kaj tamkajšnji Slovenci ponavadi poslušajo.

V Avstralijo sem prišel 11. septembra 1982. Zame je bilo to kot novo rojstvo. Na letališču so me čakale narodne noše. V Sloveniji nisem videl nikoli toliko narodnih noš kot v Avstraliji. Kar je normalno, v tujini se je treba nenehno dokazovati in potrjevati. Nebo je bilo pa tako modro, da sem šoferja vprašal, a ima avto posebno steklo v oknih. Ah, Merrylands, Veselovo, kjer je slovenski center! Tudi moja mama je prišla in bila pri meni pet mesecev. Maševal sem, kot bi bil v Sloveniji. Kar zadeva pridige, mi vedno pridigamo na osnovi božje besede.

Le da jo zmeraj aktualizirate.

Točno. Mene so k pameti spravili v Novem mestu. Na enajsti maši, ki je veljala za akademsko. Takrat je ravno umrl neki nemški filozof in jaz sem s priznice razlagal njegovo filozofijo in povezanost z evangelijem. Po maši je prišel k meni neki študent, ki je danes zdravnik, in mi rekel, Ciril, veš kaj, od tvoje pridige se spomnim samo tega, da je bila zelo dolga. To me je izučilo. Sicer pa nam je »ata Oražem« na predavanjih govoril, da je treba pridigo zabeliti... Takrat mi je postalo jasno, da je treba ljudem govoriti preprosto, tudi če so učeni. Jezus je tako govoril in njegove prilike so še danes nepresegljive. Kar pa ne pomeni, da jim moraš vse povedati, na koncu zmeraj lahko pustiš vprašaj. Sicer pa s prilagajanjem nasploh nisem imel nobenih težav. V Novem mestu sem s pletenko, ki so mi jo zmeraj tiščali v roke, veljal že za simbol dolenjskega kaplana. V tujini, v deželi Južnega križa, je ljudi izgnanstvo povežalo. Živijo narazen, a so zmeraj veseli, da pridejo skupaj. Moj predhodnik mi je povedal, da se veliko »kušujejo«. Na začetku mi je bilo kar precej tuje, potem se pa človek navadi, veste, Slovenci so se navzeli tiste širine in tudi jaz

sem se tega naučil. No, včasih so bili zelo na ostro, matica–nematica, zvezda–nezvezda, potem so pa izločevali drug drugega. Ti čisto ne verjamemo, da nisi podtaknjen od udbe, so mi rekli nekateri na začetku. Po treh letih, ko bi se moral vrniti domov, sem z njimi živel v izrednem prijateljstvu in povezanosti – vse do danes. To so moja lepa leta!

Kdo je Stanislav Rapotec, čigar slike so bile tema vašega magisterija?

V Avstraliji sem spoznal res velike umetnike. Tako kot za Stanislava Rapotca sem tudi za arhitekta Cveta Mejača, čigar spomenik vojni, ki stoji v mestu Ulverstone na Tasmaniji in so ga postavili slovenski fantje, tam slišal prvič. Bil sem precej mlajši od njih, ampak v resnici so bili kot moji starejši bratje. Jaz sem bil zanje neka nova energija iz domovine, oni pa so v mojih očeh predstavljali izkušnost in modrost. Rapotec je Slovenec, jaz sem ga odkril v Sydneyju. Imenovali so ga jugoslovanski James Bond. Doma je iz Škofje Loke, rojen v Trstu. Študiral je ekonomijo in je kot študentski funkcionar veliko potoval. Velja za utemeljitelja abstraktnega ekspresionizma v Avstraliji. Ni je pomembnejše avstralske ambasade, kjer ne bi visele njegove slike. Vojna v Sloveniji je bila zanj še ena dogodivščina. V Slovenijo prej ni prihajal. Hodil je na Koroško, obiskovat kiparja Goršeta, s katerim sta prijateljevala. Med drugo svetovno vojno je živel v Sveti deželi, na stičišču treh ver, judovske, krščanske in muslimanske. Tam je bil oficir. Po vseh klostrih je bil doma in njegova Procesija Svetega Rešnjega telesa v Sevilji visi v Galeriji moderne religiozne umetnosti v Vatikanu. On je črpal navdih za svojo likovno govorico iz življenja, ki ga jaz živim: iz evangelija, psalmov, procesij, meditacij. Njegov svet je moj svet, jaz nosim moštranco, on jo je videl, jaz vodim procesijo, on je v njej hodil.

Kakšen je bil naslov vašega magisterija?

Magistriral sem iz pastoralne teologije in bil prvi, ki je na ljubljanski teološki fakulteti po desetdnevni vojni 1991, opravil magisterij. Naslov moje naloge je Religiozna govornica v delih Stanislava Rapotca. Rapotec je bil navzoč na mojem izpitu in na večer, preden so ponoči prišli tanki v Ljubljano, je v ljubljanski galeriji Equana tedanji kulturni minister dr. Andrej Capuder otvoril razstavo njegovih del.

Boste poskušali Brezje spreminiti v turistični kraj?

Iz Brezij ne mislim delati turističnega kraja, moj namen je ohranjati in razvijati ta kraj kot duhovno, kulturno in slovensko romarsko središče. Na Brezjah se začneja simbolična os človeka slovenskih korenin: Brezje, Bled, Bohinj, Triglav. Tukaj je milost na delu! Že v komunizmu so sem prihajali ljudje, ki si niso upali drugam. O tem mi pripovedujejo razni učitelji, saj veste, v nahrbtniku so nosili h krstu drugam, ker si v domačo cerkev niso upali.

POSEBNA PRILOGA SAMO ZA TISTE, KI JIH TO ZANIMA

Članek Aleksandra Lucuja v NEDELU -
Družabna kronika, 10. avgusta 1997

POLHOGRAJSKI DOMOBRANEC BAZILIJ, PLIBERŠKA SKRIVNOST

Pater Ciril, ki božje slušbuje v romarski cerkvi na Brezjah, je bil edini Slovenec iz domovine, ki je na pokopališču Kilor (pravijo mu kar slovensko pokopališče) blizu letališča Tulamarine pri Melbournu stal med tisoč petsto pogrebci, ki so se še zadnjič poklonili najbolj slavnemu slovenskemu duhovniku med izseljenci, frančiškanskemu patru Valentinu Baziliju, ki se je leta 1924 rodil v Rožni dolini v Ljubljani (kjer še živi sestra Tončka in Ančka, polsestra Hedvika iz prvega očetovega zakona pa je že pokojna).

Ker je bil kot mladenič navdušen sanitejec in dušni pastir polhograjskim domobrancem, se je zadnje dni vojne z izrazito nepartizanskimi begunci prek Avstrije in Italije umaknil v Ameriko, kjer ga je v Lemontu (tam je študiral veliko slovenskih bogoslovcev, zato se je mesta prijel vzdevek ameriško Brezje) leta 1950 mašniško posvetil škof dr. Gregorij Rožman. Šest let pozneje je bil poslan v Avstralijo in postal resnično pravi zaščitnik Slovencev, ki so zbegani prihajali na zeleni kontinent, od vojnih ubežnikov do ekonomskih emigrantov. S patrom Bazilijem je verjetno za vedno odšla skrivnost, o kateri se le najtiše govori med slovenskimi političnimi emigranti tako v Avstraliji kot Argentini in Kanadi. Gre namreč za trditev, da so cerkveni krogi skupaj z zavezniki v Pliberku naredili seznam, katere begunce naj se vrne partizanom in kateri naj gredo v prekomorske države. Pater Bazilij je svoje poslanstvo izpeljal zgledno, saj je postavil cerkve, šole, zavetišča in v zadnjem času tudi domove za osamljene ostarele Slovence. Zanimivo, da mu je princ Andrej (najmlajši brat kralja Petra, ki je z vlado zbežal v London) v šestdesetih letih podelil naziv malteškega viteza. Malo znano je, da so Karadžordževići po pokolu ruske dinastije Romanov nasledili pravico podeljevanja naslova malteškega viteza. Nasledstveno pravico so jim vitezi templarji, ki imajo sedež svoje skrivnostne lože še vedno v Parizu, dodelili zaradi izrazite francoske naklonjenosti do obeh slovenskih kraljevih družin. Eden od najbolj znanih varovalcev skrivnosti vitezov templarjev (čuvajo tajnost svetega grala, posode, v kateri so ostanki Kristusove krvi) je bil Charles Nodier, ki je za časa Ilirskih provinc služboval v naših krajih in se še danes po njem imenuje francoski kulturni center v Ljubljani (na pročelju je njegov kip).

Kdor ne vidi je slep...

Kdor ne vidi Lucujev namen v tem članku je slep. Bralca popelje "na pravo mesto" že sam naslov, med veliko pretiranih pohval v tekstu pa je vrinjena glavna misel, pravzaprav tisto, kar je pisec članka sploh hotel povedati, da je:

"S patrom Bazilijem je verjetno za vedno odšla skrivnost, o kateri se le najtiše govori med slovenskimi političnimi emigranti tako v Avstraliji kot Argentini in Kanadi. Gre namreč za trditev, da so cerkveni krogi skupaj z zavezniki v Pliberku naredili seznam, katere begunce naj se vrne partizanom in kateri naj gredo v prekomorske države."

Lucujeve besede so potvarjanje zgodovine, so žalitev samega patra Bazilija in Cerkve. In ker je šla "skrivnost s patrom v grob" se niti braniti ne more več. Krokariji se najraje lotevajo mrtvih!

dr. S. Frank, Adelaide

ZADEVA

LUCU

Odprto pismo gospodu Aleksandru Lucu

Dragi gospod Lucu! V NEDELU, dne 10. avgusta 1997 ste objavili članek o patru Baziliju, ki je umrl v Melbournu 26. julija. Najpreje opisujete pogrebno slovesnost za pokojnim patrom, ki je bila v Slovenskem verskem središču sv. Cirila in Metoda v Melbournu, v soboto, 2. avgusta. Potem pa me je kot strela zadela vaša "bomba", ko pišete, da je s patrom Bazilijem šla v grob skrivnost, da je po vojni sodeloval pri skrivnih pogovorih med zavezniki in cerkvenimi krogi, ki naj bi delali seznam, kateri begunci naj se vrnejo partizanom in kateri naj gredo v prekomorske dežele.

Takrat sem bil ves čas s patrom Bazilijem in vem, da je to vaše "namigovanje" gorostasna laž in nezaslišana krivica. V vaših nekaj vrsticah ste vsuli blato na pokojnega patra Bazilija, na slovensko Cerkev in frančiškanski red. Absurdno je že samo pomisliti, da bi se kaj takega moglo zgoditi - potem, ko so Angleži pod pretvezo, da vozijo domobrance v taborišče v Italijo, vse izročili partizanom, ki so jih, kot je znano, brez sodnega procesa pobili in zmetali v jame. Tudi moj rodni brat je bil med njimi in dosti mojih sovrstnikov. Kdo bi še hotel večati število žrtev in še druge begunce izročati partizanom? Saj tega v tistem času ne bi želel niti najhujšemu sovražniku. Vašim pisarijam nihče od nas starejših ne verjame, nekateri mlajši, ki ne poznajo zgodovine te dobe, pa bodo po vaši "zaslugi" dobili izkrivljeno predstavo takratnih zgodovinskih in tragičnih dogodkov, da ne govorimo o izkrivljenem mnenju o patru Baziliju.

Že v samem naslovi vašega članka ste čudno predstavili patra: "Polhograjski domobranec Bazilij pliberška skrivnost". Pater Bazilij takrat še ni bil duhovnik, domobrancem pa je služil manj kot eno leto. Tako, gospod Lucu, mi smo povedali svoje, od vas pa še vedno niti besedice, čeprav vam je bila dana ta možnost preko Glasa Slovenije, končno pa tudi preko SBS radia.

Recimo bobu bob!

Z ozirom na Lucujevo blatenje patra Bazilija se nekateri med nami sprenevedajo in pravijo Lucu je napravil napako, odpustimo mu! Vsakdor dobro ve ali bi moral vedeti, da to ni bila napaka. O napaki govorimo takrat, če se nekdo zmoti pri govorjenju ('lapsus lingue' ali spodrsrlaj jezika). Naravno je, da se v tem primeru opravičimo. Ni pa napaka, če nekdo krivično obtožuje nekoga z lažnim poročanjem. Tako nas je, žal, Aleksander Lucu razdelil v dva tabora, eni pravijo, da je naredil "napako", drugi pa, da je krivično obtoževal patra Bazilija - vse skupaj je nečasno delo zanj, kot za vsakega časnika, ki je v službi laži - namesto resnic!

Pater Valerijan Jenko, Sydney

Uredništvu Glasa Slovenije!

Rad berem Vaše uvodne besede, posebej nekaj zadnjih o patru Baziliju. Žali Bog, da se Aleksander Lucu še vedno "šopiri" na slovenski oddaji avstralskega državnega etničnega radia SBS.

dr. vet. Rihard Nemec, Melbourne

Spominjaj se...

Odmev na Lucujev zapis o patru Baziliju ter pojasnilo voditeljici slovenskega programa na zadnji avgustovski oddaji v slovenskem jeziku Radia SBS

V ministrantskih vrstah pri sv. Antonu na Viču so bili v začetku štiridesetih let tudi tile fantje: Bratomil Kozamernik, Albin Valentin in Marijan Pavlovič. Jeseni leta 1941 sta Albin (Bazilij) in Marijan (Ksaverij) vstopila v frančiškanski red, Bratomil (Herman) pa leto dni za njima. Po opravljenem noviciatu v Novem mestu sta klerika Bazilij in Ksaverij v Ljubljani nadaljevala gimnazijo, brat Herman je bil najprej tiskar v samostanu na Rocnem (Frančiškansko tiskarno, kjer je danes policijska šola, so med vojno zasedli Nemci) in nato zakristan v Ljubljani. Leta 1944 so po mobilizacijskem odloku vsi trije šli k domobrancem. Bazilij in Ksaverij sta obiskovala najprej medicinski tečaj, nato je bil Bazilij dodeljen postojanki Polhov gradec in Korena.

V maju 1945 so vsi trije z ostalimi protikomunističnimi borci umikali na Koroško. Najkrajšo pot je imel brat Ksaverij. Kot bolničar je spremljal vlak ranjencev. Frančiškanski kleriki in bogoslovci, ki so šli s civilisti, so hoteli, da gre z njimi, pa je odgovoril: "Jaz sem bolničar na vlaku ranjencev, ne morem jih pustiti, pa bežati."

Partizani so vlak ustavili pri Radovljici. Brat Herman in Bazilij sta šla z enotami, ki so ščitile umik civilistov. Ko so prišli v Vetrinje, se je Bazilij pridružil ostalim klerikom, ki so jih sprejeli kapucini v Celovcu (pri frančiškanih so poskrbeli le za duhovnike), Herman pa je ostal v vetrinjskem taborišču. Nekateri kleriki so redno obiskovali taborišče še potem, ko so prvi transporti z domobranci že odhajali v "Italijo". Eden od njih je bil tam še večer pred odhodom svojega brata, ki se je odpeljal smrti naproti 29. maja.

Frančiškanski kleriki, ki so se nameravali vrniti v Ljubljano, so po odkritju vračanja domobrancev odšli v Lienz, kjer so nadaljevali s študijem. Bazilij je tam maturiral leta 1946 skupaj s fantom, ki je pobegnil iz teharskega taborišča. Šele leta 1952 so v letopis Slovenske frančiškanske province zapisali med pokojne brata Ksaverija in Hermana s pripisom - pogrešan od maja 1945. Leta 1994 je pater Bazilij obiskal grob brata Ksaverija. S sobratom sta se ustavila pri pomniku pri zaselku Iška, zahodno od Iga, kjer med drugim piše: Tukaj čaka vstajenja 52 slovenskih domobrancev od binškojstne sobote 1945. leta.

Sobrat je kasneje zapisal: res je, da so poleti 1945 pokončili vmjene domobranci ranjence še na drugem kraju in ob drugem času. A Bazilij pravi: "Rajni Ksaverij je vedno molil in prosil, na Marijin dan, tu notri počiva!"

In če bi Bazilij predčasno vedel karkoli o vračanju domobrancev v Slovenijo, Herman gotovo ne bi bil na enem izmed transportov.

Po tem uvodu o "viški triperesni deteljici" naj dodam še nekaj popravkov k članku gospoda Aleksandra Lucuja:

– Pater Ciril ni bil edini Slovenec iz domovine, ki je bil na pogrebu patra Bazilija. Med pogrebci je bil tudi najmlajši duhovnik iz Bazilijeve rojstne fare frančiškan pater Simon Peter.

– Iz omenjenega članka je razvidno, da je imel pater Bazilij dve sestri in polsestro; dejansko je bil očetov trinajsti in materin četrti otrok.

– Pater Bazilij je bil na Koreni le bolničar. Do takrat je končal nekaj letnikov višje gimnazije in medicinski tečaj, kar nikakor ne bi zadostovalo za dušnega pastirja. Gotovo pa so imeli tamkajšnji domobranci svojega kurata.

– Če je kdo kdaj obiskal Marijino božjo pot na Brezjah in je bil tudi na ameriških Brezjah v Lemontu, bo našel vzrok za poimenovanje v Marijini sliki. Slovenski bogoslovci, ki so tam študirali, precej verjetno niso vzrok za to.

– Izrazito nepartizanski begunci, ki so se umikali na Koroško, in nekateri nazadnje prišli do Avstralije, so bili tu v večini

že pred prihodom patra Bazilija.

– Zbegani so bili najbolj na Koroškem, ko so zvedeli za Titove klavnice. Ob prihodu na kontinent, ki v večini sploh ni zelen, pa so si mnogi oddahnili.

– Pater Bazilij je eden izmed sedemnajstih slovenskih duhovnikov, ki so delovali med avstralskimi Slovenci. V Avstralijo je prišel kot šesti in naredil veliko dobrega na duhovnem, socialnem in kulturnem področju. O tem ste v Glasu Slovenije lahko že brali.

– Iz Lucujevega članka, kjer avtor govori o postavljanju cerkva, šol, zavetišč in domov za osamljene in ostarele Slovence, bi kdo lahko pomislil, da je pater Bazilij vodil gradbeno podjetje, ne pa versko in kulturno središče sv. Cirila in Metoda.

– Pliberska skrivnost bi bila zanimiva tudi za patra Bazilija, a najprej v širšem kontekstu. Tu je najprej dogovor med zavzniki in zmagovitimi revolucionarji... Če je pater Bazilij vedel karkoli doslej neznanega, potem tega gotovo ni zadržal smao zase. Vem pa, da je bil vrsto let varuh druge skrivnosti, ki ni šla z njim v grob. Gre namreč za več kot sto portretov vrnjenih domobrancev in civilistov ter paznikov in komandirjev enega izmed povojnih taborišč v Sloveniji iz leta 1945.

– Zanimiv dodatek k Bazilijevemu življenjepisu je tudi trditev, da je princ Andrej v šestdesetih letih podelil naziv malteškega viteza. Doslej je bilo znano le to, da je pater Bazilij 24. junija 1987 prejel viteštvo sv. Janeza Jeruzalemskega. Podelil mu ga je avstralski prior tega reda. Princ Andrej pa je bil v tem času zaščitnik reda.

Novinar si ne bi smel privoščiti takih napak. Tako lahko piše humorist ali posmrtni likvidator. Če je tak način pisanja dobra reklama za določen časopis v Sloveniji, naj bo. Ko gre za poročanje istega novinarja na slovenski radijski uri, namenjeni poslušalcem, ki so v večini patra Bazilija dobro poznali, se ti lahko upravičeno sprašujejo: Se je voditeljica slovenske radijske ure kdaj vprašala za kak stil poročanja gre pri gospodu Lucuju? Lahko z gotovostjo trdi, da njegovo poročanje bogati slovensko skupnost? Je kriterij za predvajanje njegovih prispevkov to, da ga nekateri radi poslušajo? Čeprav jo plačuje država je le moralno odgovorna slovenski skupnosti, saj je na njen račun dobila službo, ki bi jo lahko opravljal kdo drug. Ali pa je rešitev morda v tem, da tisti, ki jim nekaj ne paše, zaprejo radijski sprejemnik, kot so ga pred leti zapirali pet minu pred koncem oddaje.

Pater Tone Gorjup

Protestno pismo

Na seji Slovenskega narodnega sveta NSW, 29. 8. 1997, je bilo enoglasno sklenjeno, da Svet popolnoma podpira predsednika ASK gospoda Cveta Faleža in njegov protest proti pisanju časnikarja Aleksandra Lucuja v Nedelu (10.8.1997), ki ga je naslovil na Ministrstvo za imigracijo in na Special Broadcasting Service. Zahtevamo, da avtor tega članka dokaže resničnost svoje izjave glede pokojnega patra Bazilija Valentina. Naj tudi preneha žaliti slovensko emigracijo v Avstraliji in po svetu.

Slovenski narodni svet NSW
Jože Košorok - tajnik

Protestno pismo

je poslal tudi Slovenski narodni svet Viktorije.

Slovenska delegacija na SBS radiu

V delegaciji so bili pater Valerijan Jenko, Alfred Brežnik in Cvetko Falež. Sestala se je z vodstvom SBS radia in zahtevala, da se Aleksandru Lucuju prepove poročanje na slovenskem radijskem programu.

Z mojega gledišča

"... med tisoč petsto pogrebci, ki so se še zadnjič poklonili najbolj slavnemu slovenskemu duhovniku med izseljenci, frančiškanskemu patru Valentinu Baziliju, ki se je leta 1924 rodil v Rožni dolini v Ljubljani..."

"...Šest let pozneje je bil poslan v Avstralijo in postal resnično pravi zaščitnik Slovencev, ki so zbegani prihajali na zeleni kontinent, od vojnih ubežnikov do ekonomskih emigrantov..."

"... Pater Bazilij je svoje poslanstvo izpeljal zgledno, saj je postavil cerkve, šole, zavetišče in v zadnjem času tudi domove za ostarele Slovence..."

V reportaži Aleksandra Lucu, ki je bila objavljena v Nedelu 10. avgusta 1997 v stalni rubriki "Družabna kronika", so bile napisane tudi zgoraj navedene pohvalne besede. Zato sem se začudil, da se je proti Lucuju, ki je sicer samostojen novinar ter editor in ni uslužbenec hiše Dela, dvignila taka ujma. Po moji in morda še koga drugega interpretaciji, je članek, če se ga vzame v celoti, pokojnemu patru Baziliju bolj v pohvalo kot pa v denigracijo.

Treba je razumeti, da je pisan, slično kot večina družabnih kronik, v lagodnem stilu, ne pa kot resen nekrolog. Različnost med tema dvema vrstama pisanja je prisotna v veliki večini periodičnih publikacij po celem svetu. Vidne primere o tem smo lahko videli prav zadnje dni, ob tragični smrti princeze Diane, ko so časopisi poleg resnih reportaž o tem objavljali tudi nešteto člankov, v katerih so bila ugibanja, predpostavke in senzacionalizem. Tako politiko urejanja pač dirigirajo zahteve trga.

Nekakšen tak senzacionalizem je vpletel v svoj članek tudi Lucu. Najbrž ne zato, ker bi imel namen kakorkoli škoditi dobremu imenu pokojnika, ampak zato, ker bralci - pisan je bil v prvi vrsti za publiko v Sloveniji - tak način pisanja bolj z zanimanjem berejo.

Sicer pa po moji oceni nobena od dveh navedb, ki so razburile duhove ne postavlja patra Bazilija v slabo luč.

Naj kar takoj povem, da nikakor ne verjamem, da so se na Koroškem v maju 1945, pred ali ob predaji domobrancev Titovim vojakom, sestavljale kakršnekoli liste imen ljudi, ki naj bi bili predani in onih, ki naj bi bili tega obvarovani. Sam sem bil v tistem času na Koroškem, v mestu Spittal ob Dravi in ne takrat, niti kdaj kasneje, nisem slišal o takih seznamih. Tudi v pisanih podatkih o tistem času kaj takega ni zaslediti. Nasprotno, iz njih je razvidno, da celo v povelstvu domobrancev in v njih političnem vodstvu niso vse do 30. maja 1945 verjeli, da domobranci vozijo v Jugoslavijo, čeprav je prvi transport bil odpeljan že 5 dni pred tem.

Do nas v Spittalju je vest, da so pričeli s transporti iz Vetrinja, domnevno v Italijo, prišla 25. maja. Še naslednji dan, 26. maja je v naše majhno zasilno taborišče prišel iz Vetrinja dekan g. Škrbec ter nas Slovence pričel vabiti naj se priključimo v Vetrinju zbranim domobrancem. Tega ta dobro poučeni gospod gotovo ne bi storil ako bi vedel, da britanske vojaške oblasti načrtujejo vrnitev protikomunističnih oddelkov.

Niti pozneje med izseljenci nisem nikoli slišal govoric ali šepetanja o seznamih ljudi kot jih omenja Lucu v svojem članku. V Pliberku pa domobranskega predstavništva sploh ni bilo. Edina verjetna možnost iz katere so nastale govorice o seznamih je morda tale: Na 30. maja so britanski vojaki v Pliberk odpeljali bataljon majorja Rupnika med katerim je bilo tudi nekaj družin in ljudi v civilu. Pred predajo Titovi vojski je britanski major Winn izločil vse civiliste in jim dejal, da so prosti. (Glej Stane Kos: "Komunistična revolucija na Slovenskem, II. del, stran 234). Lahko, da je ob tej priliki prišlo do sestavljanja kakšnih spiskov in so iz tega nastale kakšne govorice. Prav neverjetno pa je, da bi pater Bazilij pri tem igral kakšno pomembno vlogo, saj je bil po rangu in po starosti veliko premlad.

Obtožba, da je hotel Lucu patra Bazilija obarvati kot prjugoslovansko mislečega z omembo, da ga je odlikoval z redom Malteških viteзов eden od rodbine Karadžordževićev, je neutemeljena.

Red Malteških viteзов, Templarjev ali Vitezov sv. Johna iz Jeruzalema ima zelo pestro in dolgo zgodovino, saj je bil osnovan šde za časa križarskih vojn, leta 1070 v Jeruzalemu. Ime Templarji pa se jih je prijelo, ker so bili nastanjeni v Salomonovem templu v Jeruzalemu.

Ta red je bil prvenstveno bojovniške narave. Pred navalom Saracenov so se njegovi člani morali umakniti najprej na otok Ciper, od tam na Rhodes in Sicilijo, dokler jim cesar Karel V leta 1530 ni podaril otok Malto, na katerem so potlej vladali do leta 1879, ko so se brez boja vdali Francozom. Po porazu Napoleona je Malta prišla pod nadzor Velike Britanije. Red se je tekom stoletij v raznih oblikah razširil po celem svetu. Glavno vodstvo njegovega religioznega krila pa ima od leta 1879 glavni stan v Rimu (New Universal Encyclopedia).

Odlikovanje z naslovom Malteški vitez pa se je ohranilo in se podeljuje osebam, ki so zaslužno delovale na enem od človekoljubnih področij. Po starodavni tradiciji je ruski car iz Dinastije Roamnovih imel čast podeljevati to odlikovanje. Ko pa je po prvi svetovni vojni dinastija Romanovih bila odstavljena, so Templarji predali to častno dolžnost vladarski rodbini, ki je bila ruski po veri najbližja - srbski dinastiji Karadžordževićev. Samo tako je prišlo do tega, da je princ Andrej podleil to visoko odlikovanje patru Baziliju. To je bilo ob patrovi investituri objavljeno tudi v slovenskem emigracijskem tisku, pa takrat to ni vzbudilo nobene sumnjičavosti, češ da se patra hoče obarvati kot jugoslovonarja.

Mislím, da tudi gospod Lucu ni imel to namero. Škoda je le, da ni omenil, da je bil pokojnik odlikovan tudi z redom Member of the British Empire (MBE) in bi tako postavil vse v nekoliko drugačno luč.

Tako pač jaz gledam na zadevo in mislim, da je bilo proti g. Lucu uperjeno vse preveč ognja. Obtožiti nekoga na podlagi predpostavk o njegovem mišljenju in ga potem na bazi takih domnev obsoditi pa je bilo karakteristično za bivše komunistične in druge totalitarne pravne sisteme. V demokraciji pa se take zadeve obravnavajo in razčistijo pred sodiščem ali kako drugo arbitražo na podlagi dejstev ne pa podmen.

Marijan Peršič O.A.M. - Old.

Spoštovano uredništvo Glasa Slovenije!

Najprej Vas prav prisrčno pozdravljam in želim še naprej dobrega uspeha pri časopisu, katerega z veseljem prečitam. Ne morem pa verjeti, da se najdejo med Slovenci ljudje, kateri govorijo in pišejo proti patru Baziliju. Kdor ga ni spoštoval in ga še sedaj ogovarja - mrtvega, za mene ni človek, še manj pa kristjan. Iz vsega kar se dogaja sem zelo žalostna... (skrajšano pismo)

Paula Zemljak z družino

Zadeva Lucu - drugače

Zadeva "Lucu - pater Bazilij" presega prvotne razsežnosti. Bolj kot to kaj je bilo napisano, postaja očitno dejstvo, da se gospod Lucu še do sedaj ni oglašil, čeprav mu je bila dana ta možnost, kot razumem od urednice Glasa Slovenije še preden je bil objavljen prvi članek o zadevi v tem istem časniku. In ne le to, gospod Lucu poroča še naprej kot da se ni nič zgodilo - njegovo obnašanje me spominja na tipične balkanske manire. Pa še to: glej ga zlomka, naenkrat poroča o krščanskih demokratih, o Peterletu, o pomladnih strankah - ne, takšnega sprenevedanja in zavajanja ne prenese uho. Zato takrat raje zaprem SBS radio... toda ali je to rešitev?

Kar je za vse nas, avstralske Slovence, tudi pomembno je to, da je obema radijskima delavkama na SBS-u bolj važen gospod Lucu kot naša slovenska skupnost v Avstraliji. S pojasnili, da "druga polovica poslušalcev rada posluša Lucuja" obe urednici zavajata, saj je trditev neizmerljiva in nedokazljiva. Dokazujeta pa tudi to, da delata torej samo za te poslušalce, ki jim je Lucu všeč, za tiste, ki pa jim gre že zdavnaj na živce pa ne. Obe sta na radiu zaradi nas, plačani sta med drugim tudi z denarjem slovenskih davkoplačevalcev. Dragi urednici slovenske oddaje na SBS radiu, ali vama ni mar za toliko in toliko poslušalcev manj?

Če ni, potem na zdravje z Aleksandrom Lucujem!

dr. S. Frank, Adelaide

Sir Nicholas Shehadie, AC, OBE
 Chairman
 Special Broadcasting service
 Locked Bag 028
 Crows Nest NSW 2065

Dear Sir Nicholas,

My name is Alfred Breznik and I am the Honorary Consul for the Republic of Slovenia for NSW and Victoria. However, I am writing to you, not in this capacity, but as a Australian citizen of Slovenian birth who has called Australia home for some 38 years.

The Slovenian radio program on SBS is a vital link between the Slovenian Community in Australia and the "old country" as it is a source of information from overseas as well as from the local community. It is also important for it's cultural and entertainment contributions. I personally, and most members of our Community, have the highest regard and praise for SBS-Radio and our Slovenian broadcasters, as they provide a fine service and quality programs.

I am addressing this letter to you, because of the numerous calls and correspondence that I have been receiving, regarding a rather unfortunate development in the Slovenian Community, which indirectly may concern the SBS Management and particularly the Slovenian language program.

The subject of our concern is in regard to a freelance correspondent, Mr. Aleksander Lucu from Slovenia, who reports fortnightly on SBS Radio - Slovenian program. His are usually humorous contributions, using as a subject matter Slovenian current affairs, politicians or the Slovenian character.

Mr Lucu reported in the largest circulating Slovenian weekend newspaper "NEDELO" (August 10, 1997) on the funeral of the recently deceased Slovenian Parish priest Father Basil Valentine, OFM, OBE, from Melbourne.

On his report he touched on a very sensitive matter. The return by the British forces in Austria after the WWII and the massacre of Slovenians (known as Home Guards) and their families by Tito's Communists.

In his article, Mr Lucu suggests that together with Fr. Basil "were buried the secrets of who was present and responsible for compiling the list of people to be returned to Tito and thus condemned to death, and who is to be spared and allowed to migrate to the west".

The innuendo is even more abhorrent, as it insinuates that Father Basil and the Slovenian Catholic Church were involved and thus responsible for the slaughter of some ten thousand people.

Father Basil, of course, can now not defend himself. In his defence, I would observe that Father Basil was in those days a high School student and thus too young to have been involved in any such activities. It is very irresponsible and repulsive for such an article to be published one week after Father's passing away.

Also Mr Lucu could have queried him on this matter during one of his many visits to this country, while father was still alive. To write and publish this now, when Father can not defend himself is very low and one could almost assume that it was intended to implicate him as a priest (ordained in USA in 1950) and the Church as being responsible for post war atrocities committed by the Communists.

One may ask what has this got to do with the SBS? It could be argued that not much. However, as a correspondent of SBS, this same person has offended a large part of the Slovenian community if not most of it. And our people would certainly be further offended by listening to him on their network.

For your information, Father Basil Valentin, was a highly respected priest and a member of Australian community. Father was a tireless worker, always concerned for his fellow man, regardless of his ethnic or religious background. In the Melbourne suburb of Kew, he built a Church, Church Hall, refuge for single men and a home for the old and debilitated. His main concern was always the poor, weak and unfortunate. His own well-being and health always came last.

For his work and care for others he received many recognitions and the Australian Government awarded him with an Order of the British Empire. Some fifteen hundred mourners, including the Archbishop of Melbourne, numerous clergy and other dignitaries who paid homage at his funeral are a further proof of the high regards and respect he commanded.

Sir Nicolas, returning to Mr Lucu. Our Slovenian Community is small, generally happy and content. But like all others has it's inherent problems, and does not need outsiders to incite enmity and cause divisiveness among its members. Therefore, may I ask you to examine the whole matter and see if it is at all possible for SBS to help to pacify the anger in the community. Listening to Mr Lucu on the Slovenian program most certainly will not achieve that.

I believe that there has been other correspondence, regarding this matter, sent to SBS - Radio, including one from Father Valerian Jenko, OFM, Rector of the St. Raphael's Religious and Cultural Centre for NSW in Merrylands.

Yours most sincerely
 Alfred Breznik

The Honourable Mr Phillip Ruddock
 Minister for Immigration
 and Multicultural Affairs
 Parliament House, Canberra

Dear Phillip

On the 10th of August of this year an article under the name of Aleksander Lucu appeared in the Slovenian newspaper "Nedelo". The article was about the recently deceased Father Basil Valentin OFM, MBE and his life work at the Slovenian Centre at 19 A'Beckett Street, Kew, Melbourne.

The article also states that church authorities in Austria decided in the period after the Second World War, which refugees were to be returned to the Communists for elimination and who were to migrate to an overseas country. It then concludes that the secret of how these decisions were made was buried with Father Basil. Father Basil was at the time a student of 20 and a medical orderly with the Homeguards and himself a victim of the times.

The massacres of the repatriated Slovenian Homeguards in 1945 was explored and documented by author Nicolai Tolstoi from Britain in his book "The Minister and the Massacres". Reference shows that the British military acted in full secrecy, on their own deceiving even the American Allies. Mr. Tolstoi promoted his book in the Slovenian Centre in Kew in about 1989 and became a friend to Father Basil. Needless to say that Father Basil does not get a mention in the book.

Mr. Lucu visited Australia several times but omitted to mention the slur before Father Basil's death and so deprived him of the opportunity to defend himself. Father Basil Valentin was a recipient of the Order of the British Empire and of several other distinctions. He devoted his life in Australia to Slovenians and to over 40 nationalities of migrants, that lived and passed through his refuge. He was highly respected and received countless tributes from people of all ranks and from all sections of the community.

This slur and delayed attack are causing great anger and unrest in our community. I am afraid it could develop into a controversy that could again see us divided and quarrelling. In the name of my organization I will be asking SBS to discontinue the broadcasting of his reports from Slovenia, that were regularly done up till now. I also ask you to support my request to SBS.

Yours sincerely

Florian Falez - President
 Australian Slovenian Conference

S tem zaključujemo "zadevo Lucu" s sledečim sporočilom: razloge za našo vznemirjenost in razdvojenost ne iščimo tukaj - med nami v Avstraliji (vključno z Glasom Slovenije), glavni razlog leži pri časnikarju Aleksandru Lucuju v Sloveniji.

Kaj »delate« s tistimi, ki jih grdo imenujejo neverujoči?

Tistega, ki ni veren, lahko nagovorimo z umetnostjo, dobroto, prijaznostjo, gostoljubjem. Tu imamo v teh dneh velikega skladatelja Avgusta Ipavca, duhovnika z Dunaja. Izvajali bomo namreč njegovo Misso populorum, Mašo narodov. Stane Kolman, ki je ustvaril kip papeža pred našo cerkvijo, pripravlja novo skulpturo: sveto družino. Naš trg je že na zunaj sakralni prostor, že po njem vidite, da je to duhovno romarsko središče Slovenije. Ko sem namesto piknika za policijo organiziral komemoracijo za Mitjem Brajnikom in njegovimi prijatelji, ki so se ponesrečili v gorah, je bila cerkev nabito polna...

Oprostite, zakaj ste policiste hoteli povabiti na piknik?

Skupaj smo vozili papeža in jaz sem že bil povabljen k njim, torej je bila vrsta na meni. Ko sem Mitji Brajniku rekel, naj pridejo v petek, trinajstega junija, na piknik na Brezje, je vzkliknil, petek, pa še trinajstega, to ga bomo pili. V petek trinajstega sem potem šel na njegov pogreb. Na komemorativni večer so prišli sorodniki ponesrečencev, gorski reševalci, policisti, inšpektorji, planinci. Bivši notranji minister Andrej Šter mi je pozneje rekel, da je samo gledal, kako so prihajali noter, in to ljudje, za katere si nikoli ne bi mislil, da bodo prestopili brežjanski cerkveni prag.

Vi ste nevarni. Ne vem, ali se ne bo Borut Pahor nekega lepega dne pojavil na vaših vratih.

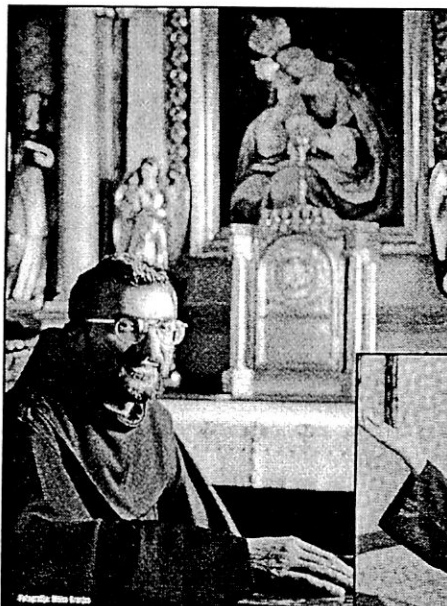
Ja ga bomo sprejeli!!! Mi z veseljem sprejememo vse. V vsakem hočemo videti dobro! Je to karizma sv. Frančiška Asiškega?! Zadnjo soboto grem v cerkev in vidim mucka v kapeli Marije Pomagaj. Muc, pejt, greva, tako lepo je šel za mano kot kuža. Peljal sem ga sem na vrt, tu boš varen, sem mu rekel. Ob desetih istega dne sem imel mašo. Polna cerkev ljudi. Že na začetku vidim, kako se mi med vsemi tistimi nogami bliža muc. Pride do mene, skoraj se mi je priklonil, in gre spet k Mariji Pomagaj. Ljudje so kar malo pisano gledali. Še žival čuti Frančiškov duh, pa ne bi sprejeli Pahorja, ki je božja podoba!

Hrvati pravijo, da bo Michael Jackson namesto v Sloveniji nastopil v Medjugorju ali pa v Mostarju. Bi vi organizirali tak koncert, če bi vam ga predlagali?

A v Slovenijo ga ne bo? Ko so napovedali Pavarottija, sem dejansko razmišljal, da bi ga zvalil sem za kakšno pesem. Jacksona ne poznam. No, v Medjugorju bodo, če so sprejeli ta izziv, koncert izpeljali, brez skrbi, moji sobratje frančiškani so sposobni. ●

VESNA MARINČIČ

Intervju s patrom Cirilom Božičem povzet iz tednika Mag

Pater Ciril Božič

IN MEMORIAM

IVO ŠUŠTERŠIČ iz Sydneya je preminul 29. septembra po dolgi bolezni in zapustil žalujočo soprogo Mihelco Šušteršič, vsem nam znano igralko v Igralski skupini Merrylands. Sveto mašo za pokojnika je opravil pater Valerijan Jenko, prijatelju v slovo sta ganljivo spregovorila Alfred Brežnik in Olga Lah. Preden je bil kremiran na pokopališču v Rookwoodu je Jožica Konda prebrala pesem neznanega pesnika v angleščini.

Ivo Šušteršič

To those I love and those who love me

When I am gone, release me, let me go, I have so many things to see and do, you musn't tie yourself to me with tears, be happy that we had so many years. I gave you my love. You can only guess, how much you gave to me in happiness. I thank you for the love you each have shown, but now I must travel alone. So grieve a while for me, if you must, then let your grief be comforted by trust. It's only for a while that we must part. So bless the memories within your heart. I won't be far away, for life goes on. So if you need me, call and I will come. Though you can't see or touch me, I'll be near. And if you listen with your heart, you'll hear all of my love around you soft and clear. And then, when you must come this way alone, I'll greet you with a smile and "Welcome home!"

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so pospremili nikoli pozabljenega, ljubečega soproga Iva Šušteršiča na njegovi zadnji poti. Hvala vsem za izraze sožalja, za darovano cvetje, hvala prijateljem, ki so mi nudili tolažbo in pomoč v najtežjih trenutkih, posebej hvala patru Valerijanu Jenku za opravljene cerkveni obred, za ganljive besede Alfreda Brežnika in Olge Lah, kakor tudi Jožice Konda.

Žalujoča žena Mihelca Šušteršič

PETER DOLENC iz Sydneya je umrl 23. septembra za srčno kapjo. Pokopan je na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu. Mašo za pokojnika je imel pater Valerijan Jenko, nakar sta se poslovila od Petra bivša soproga Minka in sin Robert. Na pokopališču pa še v imenu Petrove prijateljice Francke njen sin.

V Avstraliji je v nekaj zadnjih tednih umrlo še veliko drugih rojakov. Imena bodo prav gotovo objavljena v kronikah pokojnih v Sv. Rafaelu in v Mislih. Vsem žalujočim naše sožalje. Uredništvo Glasa Slovenije.

Pogovor s prvim vodjem slovenskega Veleposlaništva v Avstraliji

Aljaž Gosnar, odpravnik poslov Republike Slovenije, je pred odhodom iz Avstralije za Glas Slovenije povedal sledeče

S.G.: *Gospod Aljaž Gosnar, v Avstraliji se vam izteka štiriletni mandat odpravnik poslov v Veleposlaništvu Republike Slovenije - prvega v zgodovini slovenske države - zdaj odhajate, kam?*

A.G.: Glede na to, da sem uslužbenec Ministrstva za zunanje zadeve, se vračam nazaj v svojo matično hišo v Ljubljano.

S.G.: *Kdo bo nadomestil vas in kdaj lahko pričakujemo v Avstraliji slovenskega veleposlanika?*

A.G.: Po mojem odhodu bo Veleposlaništvo vodila Helena Dmrovshek-Zorko. Po nekaterih predvidevanjih se lahko pričakuje prihod veleposlanika v začetku prihodnjega leta.

S.G.: *Ste poklicni diplomat, kar pomeni, da niste bili izbrani iz strankarskih - političnih vrst.*

Bili ste oseba "down to earth", bi rekli Avstralci, hočem reči, da ste se v času svojega službovanja družili z vsemi Slovenci in se z vsakim pogovarjali "po domače", bolj prijateljsko kot strogo uradno, kar je bilo marsikomu všeč, saj je očitno, da si v Avstraliji ne želimo hladnih, od nas odmaknjenih diplomatov.

Je vloga in dolžnost diplomatov v veleposlaništvih, da se ukvarjajo razen s formalnostmi tudi s slovensko skupnostjo, do katere mere...?

A.G.: Slovensko Veleposlaništvo v Canberri ima za najvažnejšo nalogo sodelovanje s slovensko skupnostjo. V času mojega mandata smo se trudili, da bi pokazali članom slovenske skupnosti in njenim organizacijam, da ima Slovenija do njih visoko spoštovanje. Po drugi strani smo želeli pokazati enak odnos do vseh Slovencev v Avstraliji, ne glede na njihova razmišljanja in preteklost.

Všeč mi je, ko ste rekli, da smo se pogovarjali po domače in ne strogo uradno. Če sem v tem uspel, sem zelo zadovoljen. Kako pa naj bi se drugače pogovarjali, saj izhajamo iz iste domovine.

Slovincem v Avstraliji smo nudili predvsem konzularno pomoč v primerih, ko so hoteli urejati različna statusna vprašanja v Sloveniji kot so državljanstvo, certifikati, pokojnine, dedovanje itd. V zadnjih štirih letih smo imeli več kot 2000 strank, v kar ne vključujemo številne telefonske informacije o različnih zadevah, ki se tičejo Slovencev.

S.G.: *Ko smo vas pred meseci obiskali v Canberri, smo predlagali, da bi Veleposlaništvo tu in tam razpošiljalo slovenskim medijem "press release" o delu in uspehih Veleposlaništva oziroma Slovenije v Avstraliji na gospodarskem, kulturnem in drugem področju... do sedaj je ostalo vse le pri dogovorih, zakaj in kaj menite nasploh o tem?*

A.G.: To napako bomo kmalu odpravili. Že v kratkem bomo posredovali informacijo o razgovorih delegacije Ministrstva za delo iz Ljubljane, ki bo imela razgovore o pokojninskem sporazumu v Canberri. Od takrat dalje pa vam bomo poslali take informacije enkrat mesečno.

S.G.: *Dobro poznate avstralsko slovensko skupnost, njene dobre in slabe strani - razkole in razhajanja... kaj ste želeli izboljšati pa niste mogli ali hoteli?*

A.G.: Slovenska skupnost v Avstraliji živi, dela in ustvarja že veliko več kot 40 let. V tem času je postala trdna in zavedna skupnost, ki ji izkazujejo najvišje spoštovanje tako v Avstraliji kot v Sloveniji. Nobena razhajanja ne morejo resno ogroziti trdnosti slovenske skupnosti, ki jo sestavljajo vsi Slovenci v Avstraliji.

Lahko povem, da sem imel v štirih letih veliko razgovorov s predstavniki in vodji slovenskih organizacij po celi Avstraliji. Čeprav imajo različno mišljenje o posameznih zadevah, kar je del demokratične družbe, pa imajo vsa razmišljanja samo en cilj - lepšo bodočnost slovenske....

S.G.: *Avstralija kot taka, njeni ljudje, politiki, mi... kaj vam je vse to pomenilo?*

A.G.: Najprej bi želel povedati, da sem s svojo družino preživel štiri

Na fotografiji Aljaž Gosnar

Foto: F.A.

fantastična leta v Avstraliji. Prekrasne naravne lepote Avstralije in sproščen in odprt način življenja brez statusnih simbolov so mi nedvomno obogatile moje življenje. Našajte nam, prosim, nekaj pomembnih uspehov, ki ste jih v času štirih let dosegli v Avstraliji, predvsem mislim tu na predstavitev Slovenije avstralskim politikom, gospodarstvenikom in nasploh avstralski javnosti.

Na predstavitev Slovenije avstralskim politikom, gospodarstvenikom in nasploh avstralski javnosti.

S.G.: *In česar niste pa bi radi?*

A.G.: Vedno obstajajo še dodatne možnosti, ki so neizkoriščene. Mogoče bi si želel še več gospodarskega sodelovanja, vendar pa je to v največji meri odvisno od danih realnosti.

S.G.: *NAJ trenutek med nami: lep - nepozaben... prav gotovo pa je bilo tudi nekaj slabih, takih, ki bi jih raje pozabili.*

A.G.: Najlepsi trenutki so gotovo vezani na to, kako lepo sem bil vedno sprejet med Slovenci. Imel sem nešteto razgovorov s Slovenci a vedno isti lep občutek domačnosti.

Iskreno govorim, ko rečem, da nisem imel niti ene neprijetne izkušnje v sodelovanju s Slovenci; zato nosim nazaj v Slovenijo najlepšo in najbolj pozitivno sliko o članih slovenske skupnosti in veliko spoštovanje do vsega ustvarjalnega. Zagotavljam vam, da bom moje občutke dnevno prenašal v Sloveniji.

Vedno pa me je stisnilo ob poročilih, da je za vedno odšel član slovenske skupnosti. Veliko jih je bilo, ki sem jih zelo dobro poznal. Še posebno pa me je prizadela smrt patra Bazilija, s katerim sva odlično sodelovala in prijateljevala.

S.G.: *Vaše sporočilo avstralskim Slovincem pred odhodom...*

A.G.: Vsem Slovincem resnično želim predvsem zdravja, da bi lahko še vrsto let nadaljevali svoje veliko poslanstvo v Avstraliji.

Želel bi povedati, da mi je bila velika čast delati za naše skupne interese in se hkrati zahvaliti za vse sodelovanje, podporo in prijateljstvo, ki sem jo sam, moja družina in osebje Veleposlaništva uživali v tem času.

Brez podpore Slovencev si ne znam zamišljati niti dela niti življenja v Avstraliji. Še posebna pomoč nam je bila dnevno nudena s strani predstavnikov in vodij slovenskih društev in organizacij, Narodnih svetov in verskih središč, kakor tudi slovenskih radijskih oddaj in časopisov in drugih slovenskih združenj.

Naše Veleposlaništvo, kjer sva bila do lanskega leta zaoslena le dva, skupaj s Tino Grosvenor - upravno referentko Veleposlaništva, ne bi mogli doseči vseh prej omenjenih uspehov brez stalnega sodelovanja Alfreda Brežnika in Dušana Lajovica, častnih konzulov Slovenije. Tato bi rad izkoristil to priložnost in se tudi na ta način zahvalil za fantastično podporo in prijateljstvo. Iniciative, kontakti in izkušnje gospoda Brežnika in gospoda Lajovica so predstavljali glavno oporo pri našem delu.

S.G.: *Zadnje čase prihaja iz Slovenije v Avstralijo vse več posameznikov in skupin. Obiski potekajo nekoordinirano in nas včasih prav iritirajo... ali boste lahko v Slovenijo prenesli svoje lastne izkušnje in naša mnenja o tem, saj se ne dogaja malokrat da imajo naši rojaki v Sloveniji popolnoma zgrešeno predstavo o tukajšnjih razmerah in se prav zato večkrat vračajo razočarani in nezadovoljni. Skratka, oni tam delujejo razdrobljeno in to potem prenašajo tudi na nas...*

A.G.: Seveda bom prenesel tudi v Slovenijo vse izkušnje in znanje, ki sem ga pridobil v času službovanja v Avstraliji.

Veleposlaništvo je večkrat, tudi na zahtevo slovenskih organizacij, podajalo iniciativo o večji koordinaciji raznih gostovanj iz Slovenije in še posebno potrebo po bolj usklajenem delu ustanov v Sloveniji, ki se ukvarjajo s sodelovanjem s Slovenci po svetu. Naša želja je, da bi se njihova dejavnost posodobila glede na sedanje razmere in zahteve slovenske skupnosti.

S.G.: Kot veste velja v Avstraliji pravilo, da se recimo tistemu, ki kliče po telefonu vrne klic, da se odgovori tistemu, ki vam piše... iz lastnih izkušenj vem, da ste to vedno delali, toda zakaj se takšnega poslovnega obnašanja ne morejo naučiti v Sloveniji? Izgovor, da ni časa ni dovolj dober.

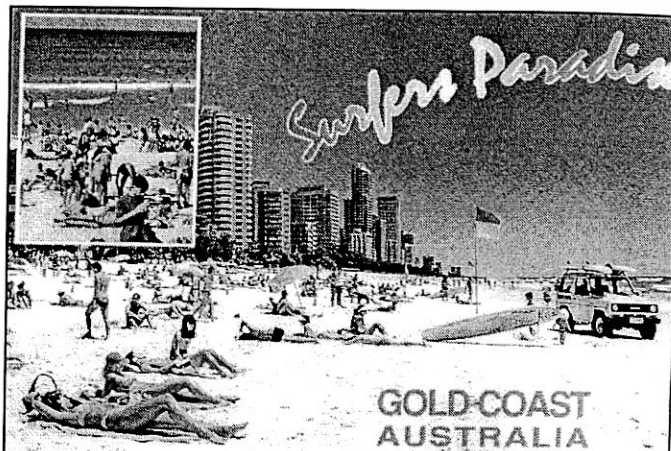
In še nekaj: vemo, da je slovenska država zmanjšala finančno pomoč zamejskim medijem, iz česar je razvidno, da jih je do zdaj znatno podpirala, ne pa tudi medije Slovencev po svetu (če izvzamemo seminarje zadnjih nekaj let), ali bi, prosim, lahko v Slovenijo posredovali tudi to pripombo, saj mi naletimo na gluha ušesa. Pomagali bi nam lahko v kakršni koli obliki.

A.G.: Obljubim vam lahko, da bom posredoval vaše kritične pripombe, tako kot vedno do sedaj, naprej v Slovenijo. O vašem vprašanju glede finančne podpore medijem v Avstraliji pa bi predlagal, da pošljete vaše predloge na naše Veleposlaništvo, mi pa jih bomo posredovali odgovornim v Sloveniji in prosili za podporo.

S. G.: Gospod Aljaž Gosnar, na koncu se vam zahvaljujem, ne samo za ta pogovor, ampak tudi za vse kar ste dobrega storili za Glas Slovenije, zahvaljujem se vam za razumevanje in pomoč. Kot urednica tega časnika se od vas poslavljam z zagotovitvijo: prav gotovo vas ne bomo pozabili. Pri vaših bodočih službovanjih pa vam želimo veliko uspeha, kdo ve, morda še kdaj v Avstraliji...

A.G.: Hvala lepa za lepe besede. Tudi sam bi se želel zahvaliti za res odlično sodelovanje in vam hkrati čestitati na odličnem časopisu. Dobro mi je znano koliko osebnih naporov in odrekanih je povezanih z neumorno pripravo vsake številke. Želim vam še veliko uspešnih let in hvala za vaše poslanstvo.

Pogovarjala se je Stanka Gregorič

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
 AUSTRALIA 4217

Motel and large 1,2,3 bedroom fully self-contained units
 * 10 minutes walk to town centre
 * 150 metres to beach
 * centrally located to shops, transport etc.

AFFORDABLE WITH COMFORT

Your Resident Hosts
 Murray and Franz Beric

Telephone / Fascimile:
(07) 553 98759
 (I.S.D. + 61-7-553 98759)

*Eleonora White
 in Karlo Pelcar,
 predsednik Kluba
 Triglav po
 dobrodelnem
 koncertu v
 nedeljo, 19.10.97*

KLUB TRIGLAV
 obvešča
*V nedeljo, 26. oktobra bo
 balinarsko tekmovanje
 ženskih in moških ekip
 s pričetkom ob 8.30 uri
 Barbeque kosilo, nagrade za
 zmagovalce*

*V nedeljo, 16. novembra je
 članski dan.
 Kosilo ob 12.00. Za ples igrajo Masters*

Maturantski ples
 Slovenski šolski odbor in ASR
 prirejata maturantski ples
 29. novembra ob 19.00
 Igra Črni baron

19 Brisbane Road
St. Johns Park, NSW

Ph: 9610 1627 Fax: 9823 2522

NOVO
GOJAKS MEATS
SMALL GOODS **NOVO**

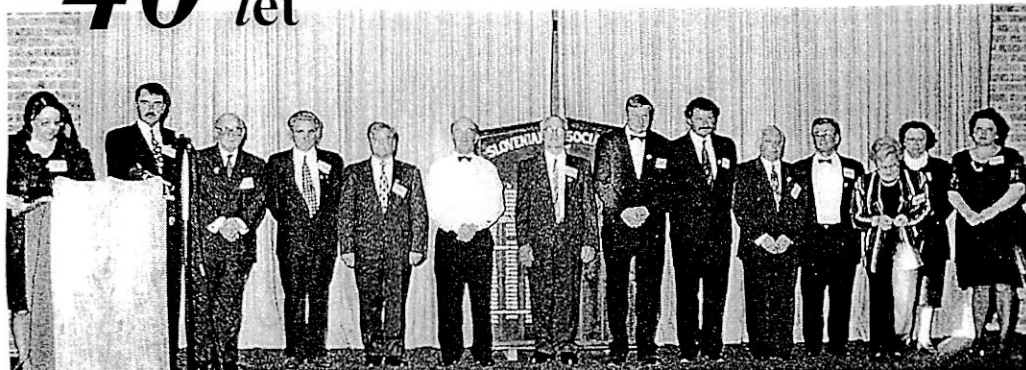
*Doma pečeno
 meso ob petkih
 in sobotah ali po
 naročilu*

**Edina slovenska
 mesnica v Sydneyu**
 Še poznate okus dobre
 domače kranjske klobase
 ali krvavice?
Telefon: (02) 9747 4028
Pridite in se prepričajte!
220 Burwood Rd. Burwood NSW 2134

Slovensko društvo Sydney je praznovalo

40 let

Fotoreportaža Florjan Auser

Predsedniki, soproge umrlih predsednikov...

Iz govora predsednika SDS Jožeta Laha:

Zelo sem ponosen, da sem predsednik SDS v tem, tako pomembnem zgodovinskem času, ko proslavljamo 40. obletnico našega društva. Med tem, ko smo se pripravljali na ta poseben dogodek, smo odkrivali dokumente društvenega delovanja vse od leta 1957 naprej... Naj bo naša 40. obletnica priznanje vsem tistim, ki so storili toliko dobrega v vseh teh letih... naj bo naslednjih 40 let označenih z blaginjo, mirom, prijateljstvom in dobro voljo...

Sydney, 27. in 28. september 1997 – Slovesnosti ob 40. letnici SDS so se vrstile v soboto in nedeljo. V soboto popoldan je bil na programu slavnostni del, ko so prikazali krajši program, na katerem so nastopili predvsem mladi. Dve pesmi je zapel operni pevec iz Slovenije Dušan Kobal, ki se je mudil v Avstraliji s svojo spremljevalko Ksenijo De Lorenzi, na klavir ga je spremljal prof. Aleksander Vodopivec. Program sta vodila Olga Lah in Peter Česnik. Predstavili so tudi vse dosedanje predsednike društva. Na programu so spregovorili predsednik društva Jože Lah, drugi predsednik Janez Perko ter drugi. Uradno so se tudi poslovili od Aljaža Gosnarja, odpravnika poslov RS, častni konzul RS iz Sydneya Alfred Brežnik je spregovoril nekaj besed gospodu Gosnarju v slovo.

Z leve: Janez Perko in Jože Lah odkrivata spominsko ploščo z imeni predsednikov SDS

Desno: Slovenec sem, Slovenka sem, tako je mati djala...

Jože Lah izroča Aljažu Gosnarju in soprogi knjigo o Avstraliji

Ob kozolcu v pravkar odkritem Prešernovem parku

Iz govora Janeza Perka, drugega predsednika, ki je bil na krmilu društva od 1958. do 1960. leta

Začetek Slovenskega doma je bil v Queen Str, v Wulari, ko je imelo Slovensko društvo v najemu poslopje, katero je bilo last frančiškanskega reda... v Avstraliji smo pognali korenine in se privadili na nov način življenja... Da imamo slovenski dom se moramo zahvaliti vsem Slovencem - tudi tistim, ki jih ni več med nami. Vsi smo lahko ponosni na to kar imamo.

Razstava mlade slikarke Sabine Bratina

Harmonikarji Aljažu Gosnarju v slovo...

Napovedovalca Peter Česnik in Olga Lah ter pevci društva

Starejša mladinska folklorna skupina društva

Z leve: pater Valerijan, dr. Perko in Janez Perko

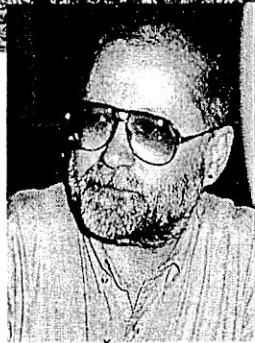
Slovensko društvo Sydney

Sobota, 8. novembra
Pomladanski ples
 ob 20.00 uri, igrajo Veseli Gorenjci

Nedelja, 23. novembra
Piknik v naravi BBQ kosilo
 od 12.00 ure dalje, za ples igrajo
 Veseli Gorenjci

Sobota, 6. decembra
Miklavževanje
 ob 17.00 uri, za ples igra Marimba

Peter Česnik - novi
 predsednik društva
 Foto: F.A.

2-10 Elizabeth Street
 Wetherill Park NSW 2164

Telefon (02) 9756 1658 Fax 02) 9756 1447

Zgodbe,
 ki jih
 pišejo

koale

Dragico Bošnjak, časnikarko *Dela smo peljali kar k pravim koalam...*

Pred dnevi je naše uredništvo prejelo zanimivo pismo, ki nam je ponovno pokazalo kako veliko škodo nam je naredil Mobitel, organizator akcije "Medvedki za Pediatrično kliniko", ko je z vratov naših 500 koal potrgal vse listke s podatki darovalcev, potem katerih bi se jim kupci iz Sloveniji lahko zahvalili Kar je pač je. Veseli pa smo, da so bili med njimi tudi "srečneži", ki so svoja sporočila vtaknili enostavno v koalin nahrbtnik oziroma žep in teh Mobitelovci niso mogli "uničiti", ker jih niso našli. Družina Alojza Hrena iz Wollongonga je bila med srečneži, ki so na njihovo veliko zadovoljstvo v Sloveniji našli nove prijatelje. Zanimiva zgodba...

Alojz Hren iz Wollongonga piše...

Spoštovana gospa Gregorič!

Najlepša Vam hvala za poslano številke Glasa Slovenije. Rad bi čim prej napisal tole sporočilo, v katerem Vam pošiljam pismo, ki je prispelo iz Slovenije in je seveda naredilo pravo veselje v naši hiši. Oprostite, da sem počakal par dni, ker smo imeli obiske iz Slovenije in smo jim nudili čim več kar smo mogli. Bili so tukaj samo 21 dni. Včeraj so odpotovali domov, tako da smo izkoristili priliko in po njih oddali za Marušo lepo majico s kengurujčkom. Prosil bi Vas, da Marušino pismo objavite v celoti in izrazite naše veselje in zadovoljstvo, ker upamo, da bomo z družino Ferjan postali dobri prijatelji.

Ime naših prijateljev, ki so bili tukaj na obisku je Lili in Franc Čefarin iz Cerknice na Notranjskem. Upamo, da so se med nami počutili lepo, mi pa jih že zdaj pogrešamo. Sprejmite lepe pozdrave

Alojz Hren

Pismo iz Slovenije...

Spoštovana oskrbnika medvedka Rokija. Sem Maruša Ferjan. Rojena sem bila 7. septembra 1997 v Ljubljani. Moja mamica Vesna je bila iz Zaloga pri Ljubljani, oči Marko pa iz Gorij pri Bledu. Trenutno vsi živimo v Gorjah.

Mamica in oči sta si v začetku letošnjega leta ogledovala prodajno razstavo medvedkov v Cankarjevem domu v Ljubljani. Tam je bila tudi koala Roki. Vedela sta da mi bo všeč, zato sta mi ga kupila, še preden sem prijovala na svet. Doma sta opazila kdo so bili prejšnji Rokijevi oskrbniki. Sedaj, ko sem njegova lastnica postala jaz, smo sklenili, da to povemo tudi Vam. Roki je bil tega zelo vesel.

Zaenkrat Vam lahko le obljubim, da bom za Rokija lepo skrbela. Z njim se bom igrala samo najlepše igrice. Poskrbela bom, da ga ponoči ne bo zeblo.

Čez kakšen mesec, ko malo odrastem, pa Vam pošljem tudi Rokijevo sliko v moji družbi.

Hvala, ker ste lepo skrbeli za Rokija!

Lepo Vas pozdravljam, prav tako mamica in oči.

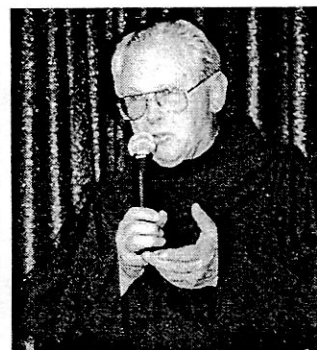
Maruša

Mladinski koncert "Podajmo si roke"

Organizator Slovensko versko središče in
tromesečnik "Australian Slovenian Review"
Versko središče Merrylands

Fotoreportaža Dragica Bošnjak in Florjan Auser

Sydney, 4. oktober – Letošnji Mladinski koncert nam je ponovno pokazal koliko talentirane mladine je med nami. Večer je bil pravi umetniški užitek. Del koncerta je bil posvečen pokojnemu patru Baziliju. Med prisotnimi so bili tudi Helena Drnovšek-Zorko, prva sekretarka iz slovenskega Veleposlaništva Canberra, častni konzul RS iz Sydneya Alfred Brežnik, soproga častnega konzula RS za Novo Zelandijo Saša Lajovic, patra Valerijan Jenko iz Sydneya in Ciril Ogorevc iz Melbourn, dolgoletna časnica Delo Dragica Bošnjak ter drugi.

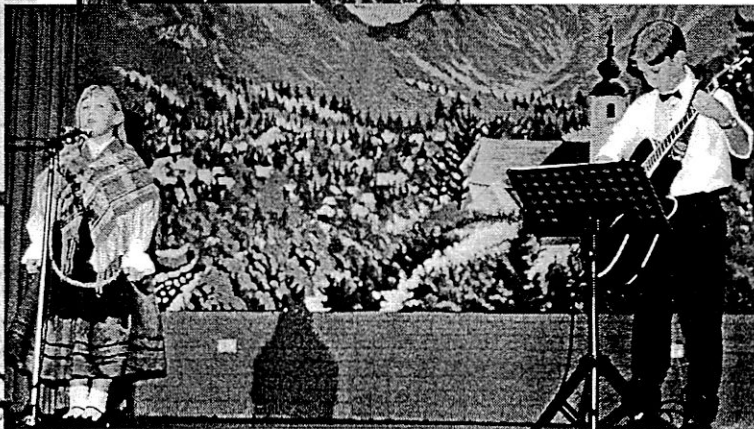
*Podajmo
si roke...*

Nastopili so:

Penrith School of Guitar,
 folklorna skupina Mali
 Prešeren,
 Kaia Pondelak,
 Andrew Bratina,
 Lana Stariha,
 Amanda Hedl,
 Michelle, Leah,
 Melissa in Simon
 Fistrič,
 Kelly in Jessica Stewart,
 Kara Stariha,
 Melisa Bratina,
 Prvi rej folklorna skupina,
 Vivien Falež in Daryl
 Wallis,
 Mathew Kosorok,
 Veronika Smrdel,
 Wendy Cestnik,
 Francis Rede,
 Barbara Smrdel,
 Lidija Bratina,
 Chrissy Mesaric,
 Mladinska folklorna
 skupina Planica -
 Springvale,
 The Big Band Theory.

ZNANI IN NEZNANI OBRAZI

Max Namestnik Perth - Zahodna Avstralija

Piše Stanka Gregorič

Max Namestnik se je rodil v Bresternici v Mariboru. Pred leti si je, tako kot večina izmed nas, v tujini ustvaril nov dom. Usoda je hotela, da je bil to Perth, v Zahodni Avstraliji. Max se je pridružil svojim rojakom v Slovenskem klubu, kjer je trenutno tajnik, zadnje čase pa se loteva tudi pripravljanja tamkajšnjih "Klubskih novic".

Letos ga je zaradi tega Ministrstvo za zunanje zadeve - Urad za Slovence po svetu povabil na seminar slovenskih časnikarjev iz tujine v Ljubljano. Rad se ga je udeležil in obenem obiskal svoj stari kraj.

Z leve: brata Maks in Frank nekoč...
ponovno skupaj v Perthu

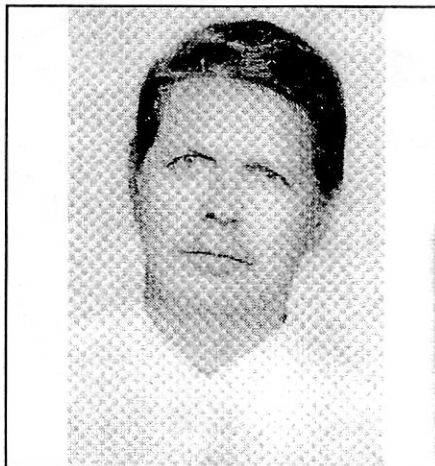
Pred dnevi je prispela v uredništvo Glasa Slovenije avtobiografska knjiga Maksa Namestnika v angleščini, ki jo je izdal letos pod naslovom

"The certainty of Destiny".

V njej je Max opisal svoje burno življenje brez posebnih olupševanj in iskreno. Knjigo je posvetil vsem izseljencem po svetu in svetovnim potnikom, saj je tudi sam prepotoval pol sveta. V knjigi s posebnim ponosom govori o svojih dveh sinovih Robertu in Andrewu.

Fotografija spodaj:

Maksova rojstna hiša v Bresternici

Maks Namestnik

Pisati o Maxu Namestniku na tako skopo odmerjenem prostoru bi bilo nemogoče. Zato, posežite po njegovi knjigi "The certainty of Destiny". V prvi izdaji je natisnil 100 kopij, cena AUD 19.95. Naročite pa jo lahko pri Maxu po telefonu: 08-9328 9747

Sin Andrew
1997

Sin Robert na delu

Iz Klubskih novic /avgust-september 1997/

Vtisi s seminarja v Ljubljani

Srečanje s predsednikom Kučanom

Po zadnjem predavanju na uredništvu Dela so nas v ministrskih limuzinah odpeljali proti vili Podrožnik, kjer predsednik Republike Slovenije sprejema tuje goste pa tudi svoje rojake. Vsedli smo se okoli dolge mize, na kateri so bile steklenice pristnega slovenskega šampanjca in oranžnega soka. Vstopil je gospod Milan Kučan in smo se lepo pozdravili. Bili smo ponosni, da smo s predsednikom, ne samo zaradi okolnosti v katerih smo se znašli, temveč zato, ker je gospod Kučan pokazal s svojim nagovorom, da spada prav v vrh ljudi, ki danes vodijo države po celem svetu. Ko nam je govoril, nam je bilo jasno, da je utrip slovenske države, od politike do ekonomije in do skrbi za svoje rojake, zanj vrhunskega pomena in važnosti. Vsak ta utrip mu je znan. Po uradnem sprejemu smo šli na vrt, kjer smo z gospodom Milanom Kučanom govorili o vsakdanjih rečeh.

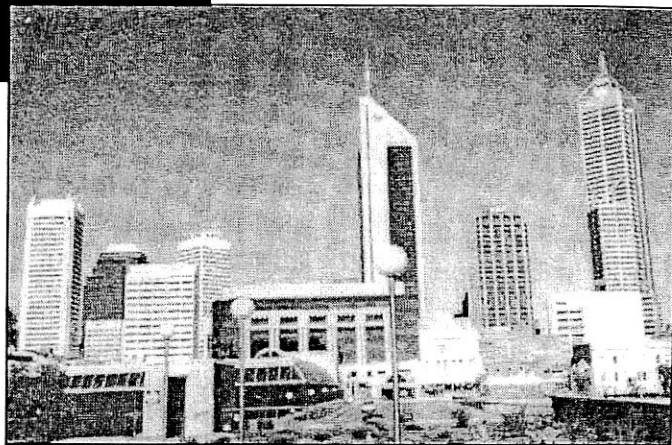
Sprejem pri nadškofu dr. Francu Rodetu

Lepega poletnega jutra smo se podali proti Tromostovju do Stolne cerkve. Udeleženci seminarja smo se zbrali v krasni dvorani škofije, da bi se srečali z novim nadškofom in slovenskim metropolitom dr. Francetom Rode-
tom. Prijazno nam je segel v roke in med pogovorom z njim ni bilo težko dognati, da je zelo razgledan človek. V škofiji je naše srečanje posnela TV Slovenija.

Vsi na seminarju smo ugotovili, da je domovina Slovenija odlično organizirala to srečanje urednikov slovenskih izseljenskih glasil. Naš vodič gospod Franc Poznič iz Urada za informiranje je vselej skrbel, da smo se počutili preskrbljeni in res doma.

The Certainty of Destiny

Max Namestnik

Perth City 1997 - View from Northbridge

From the book

This autobiography took considerable time to complete. Over that length of time I received valuable assistance from my son Robert, who advanced it from the manuscript and the typed pages to the "compatible" stage.

My thanks for his encouragement go to my son Andrew...

The lives of my eldest brother and mine had been intertwined from the very beginning. In my greatest need for vitamins in my growing-up years, I longed for oranges he introduced to me. I had to get to them in the quickest possible way.

I was the last to say goodbye to him when he left our family, never to return. I felt the need to follow him half way around the globe to be with him, because no one else from our family could be with him when he departed this world.

My family was not particularly religious, but our respect for Something Godly was deep in us. Therefore, I believe, my fate had been decided with my free will as an accessory to it...

The world opened up to me when my mother carried me home after christening. I felt so comfortable in her arms as we neared the homestead at the end of a short, gently sloping valley. It was early autumn as I was born in September, the world appeared to me beautiful in its glory.

I remember some other occasions in the first year of my life but riding on a tricycle with the aid of my sisters and brothers stands out clearly.

...That house is not now my family home any more but it still stands. It is in a most wonderful position with a view unsurpassed to me anywhere in the world. It overlooks a river valley some two kilometres wide and on the other side the Pohorje Mountain rises to a height of twelve hundred metres extending eighty kilometres in length from east to west. I have returned several times to admire that wonderful view from the house of my birth...

God only knows, if I put the right foot forward, but that was what I tried to do, when stepping on the Australian soil...

It is said that travelling the World can be the best natural learning method. It had helped me to see the life of humanity on the continents of the World, which I had the opportunity to see, and the learning process still continues.

Some Chapters from the book:

WAS IT MEANT TO HAPPEN?
HITLER'S SURPRISE VISIT TO MARIBOR
THE NEW ORDER
NEW HORIZONS
REALISATION OF WAR
THE STUNNING FEAR BROUGHT BY ALLIED BOMBING
PREPARING LOCAL DEFENCES
THE BEGINNING OF THE END
MAY 9 1945 - THE END OF WORLD WAR II
THE INVENTORY OF OUR LIVES ONE PARTICULAR GIRL
INTO ENGINEERING PRACTICE
STUDYING IN LJUBLJANA
MY BROTHER FRANK MIGRATES TO AUSTRALIA
PREPARATION FOR JOINING THE WORKFORCE
ARMY SERVICE, WHAT ARMY?
SEARCHING FOR A WAY OUT
TO FLORENCE, ROME AND ON...
MOVING SOUTH PAST NAPLES
THE LAST CAMP
BEFORE THE AUSTRALIAN AMBASSADOR
EXPLORING ITALY
THE GREAT WHITE SHIP WAS WAITING
THE LIFE ON BOARD
MELBOURNE OUR DESTINATION
HEADING FOR BONEGILLA
TRAVELLING TO PERTH
WESTERN AUSTRALIA, HERE I COME
REUNION
DUTY CALLS
BETWEEN THE NURSING PROFESSION
BACK TO ENGINEERING WORK EXPERIENCE
THE MIGRANT COMMUNITIES
TAKING THAT BIG STEP
OUR SON WAS BORN
A WOMAN'S MISTAKEN PERCEPTIONS
GOING ON A VISIT TO MY FAMILY
SECOND SEA VOYAGE TO AUSTRALIA
YALATA ABORIGINAL SETTLEMENT
NOTICEABLE DIFFERENCES BETWEEN STATES
LEAVING SYDNEY WAS A MISTAKE
BOTH PARENTS PASSED AWAY
WITH MY BIG BROTHER
INDEPENDENCE?
DREAMS COME TRUE
NADA
FLYING TO EUROPE
MORE THAN A LADY OF DREAMS
FLYING DOWN UNDER
A FATEFUL RELATIONSHIP
MY BROTHER DIES
RECOGNISING THE PEOPLE OF AUSTRALIA
A BABY BOY
SAD EXPERIENCES
AROUND THE WORLD
THIS OLD HOMETLAND OF MINE
INDEPENDENT STATE OF SLOVENIA
BIG CHANGES
ANDREW AND MOTHER IN EUROPE
SYDNEY AND BEYOND
MIXING BUSINESS WITH PLEASURE
A THOUGHT OF HISTORY
THE USA FACTOR
INTO THE FUTURE

It remains for me to say that I have no regrets for having chosen Australia as my second homeland. Because I did not experience a complete success of life in Perth, there is still time for me to look forward to some changes. Had everything happened exactly the way I might have desired, it would border on an unreal existence.

Since I was aware of every step made by myself, and remaining in a position to lightly contribute in the steering in my direction in the path of my Destiny, I am most grateful for my life to continue, just as it has until now.

Rewiew

by Postgraduate Researcher in Slovenian WWII and Migration History at University of Adelaide

With the passing of time and generations, the life experiences of people who were part of the post-Second World War mass migration to Australia could be lost forever: in this multicultural society of our there are all too few testimonies by migrants about themselves. Hopeful, however. Mr Namestnik's work will become part of an emerging trend which will ensure that this won't be the case.

I was struck by the openness of Mr Namestnik's autobiography. There were times I was touched and times I wanted to argue with the man behind this book. Indeed, I almost felt confronted by Mr Namestnik's presence, and I think that this is a good thing - it meant becoming engaged with his life story as I am sure others will. This work will surely be of special interest to other European migrants in Australia... and especial importance to Slovenian migrants and those of Slovenian descent, not least because there is so little written about the lives of Slovenians in Australia... On the other hand, Anglo-Australians might know how they have been perceived in the eyes of a Slovenian migrant.

Veronika Ferfolja

The Voice of Slovenian Youth

Institute for International Studies at the University of Technology - Sydney

The Institute is both a teaching and a research institution. Amongst its activities, the Institute offers an International Studies Program. This is a teaching program which aims to provide for undergraduate students in a variety of disciplines the opportunity to study a language and culture along with their professional degree. For example, students can combine a Bachelor of Business with a Bachelor of Arts in International Studies. This combined degree program allows students to follow an International Studies major while undertaking a professional degree.

Students select one major from the following list of countries: Argentina, China, Chile, Croatia, France, Germany, Greece, Italy, Indonesia, Japan, Korea, Malaysia, Poland, Russia, Slovenia, South China, Spain, Taiwan, Thailand, Ukraine. The study program for each major includes four subjects of the relevant language, a subject on Modernisation and Globalisation, which introduces students to cultural diversity and comparative social change, a subject about contemporary society in the country of their major, and two subjects of In-country Study, which allows students to spend two semesters at a tertiary institution overseas in the country of their major.

Slovenia major

Entry to the Slovenia major is restricted to students who have a sound working knowledge of the Slovenian language. There are two possible sites for In-country Study: Ljubljana and Maribor. Negotiations with institutions in each of these locations are in progress. While in Slovenia, the students undertaking the Slovenia major are expected to focus on Slovenian history and culture and, where feasible, have access to professional degree subjects in the university's regular undergraduate programs. The co-ordinator of the Slovenia major at the Institute for International Studies is Rhondda Brill (tel. 9514 1574).

The Institute for International Studies also offers two kinds of postgraduate degrees:

- Research Degrees: Masters of Arts (by thesis) and Doctor of Philosophy Applications for research degree candidature are welcome from all graduates with an interest in social, political, economic and cultural change in East Asia, South-East Asia, Latin America or Europe.

- Coursework Degrees: Graduate Diploma in International Studies, Master of Arts in International Studies

The coursework postgraduate degree program provides graduates from disciplinary backgrounds with the opportunity to study a language and culture other than English. For more information about postgraduate degrees, please contact Lyn Shoemark (tel. 9514 1504). *- Nataša Drummond*

Slovenian language, literature and culture at Macquarie University Sydney

*You can study Slovenian full-time,
part-time or take
single units
by correspondence.*

For more Information you can contact: e-mail: mcuk@laurel.ocs.mq.edu.au

Centre for
Open Education
Tel.: (02) 9850 7470

Department of Slavonic Studies
Tel.: (02) 9850 7015
Slovenian Section, Metka Čuk
Tel.: (02) 9850 7032

Glas Slovenije - Youth Contributors

Cveto Falež jun. (Canberra).
Lenti Lenko, Zalika Rizmal.
Alenka Paddle, Paul Paddle
(Melbourne); Lolita Reznicek,
Roman Reznicek,
Barbara Poredoš,
Nataša Drummond (Sydney);
Sonja Zabkar (Wollongong)

LJUBLJANA - Two Nobel Prize Winners for Literature Translated into Slovene.

Two collections of poems, one by the Irish poet Seamus Heaney (Marshy Land) and the other by the Polish Poet, Wislawa Szymborska (Fair of Wonders) have been translated into the Slovene language and published by the Didakta publishers from the Radovljica.

Heaney (born in 1939) was labelled by Boris A. Novak, who translated his poems and wrote a foreword. Poetry of Wislawa Szymborska was selected from all of her nine collections of poems and translated by Rozka Stefan and Jana Unuk.

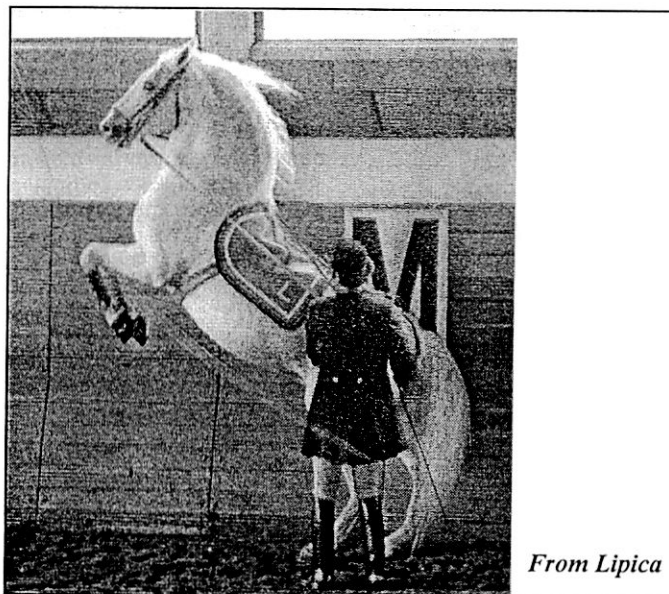
NEW YORK - Slovenia's President Milan Kučan had a meeting with U.S. President Bill Clinton. President Clinton told President Kučan that the USA was planning to abolish visas for the Slovene citizens shortly. According to Clinton, this measure is to strengthen the Slovene-American economic relations and increase possibilities for American investment into Slovenia. Visitors applying for entry into the United States under the test program of abolishing visas will be allowed to stay in the country for up to 90 days. Apart from Slovenia, the program also includes Andorra, Australia, Austria, Belgium, Brunei, Denmark, Finland, France, Germany, Iceland, Ireland, Italy, Japan, Liechtenstein, Luxembourg, Monaco, the Netherlands, New Zealand, Norway, San Marino, Spain, Sweden, Switzerland and the United Kingdom.

WASHINGTON - The United Nations General Assembly elected Bahrain, Brazil, Gabon, Gambia and Slovenia to two-year terms on the 15-nation Security Council starting January 1, 1998. Slovenia defeated Macedonia by 140 to 30 in a contest for the East European seat currently held by Poland.

LJUBLJANA - The election to the UN Security Council is an important recognition to Slovenia, but also a huge responsibility and an opportunity, President Milan Kučan said in a statement for Radio Slovenia. The election is a recognition to the initiative that Slovenia holds in international life, particularly in resolving the Balkan crisis, to its contribution in the United Nations reform and its struggle

for peace. At the same time, the election is a huge responsibility, continued Kučan. Security Council membership is also an exceptional opportunity for Slovenia to promote its views on international issues and conditions concerning collective security in the post-cold-war period within the United Nations Organization and the Security Council.

LJUBLJANA - Telekom Slovenia added 42,000 new telephone extensions to the nation's telephone network until the end of September, expecting to meet year's annual plan of 55,000 new extensions by the end of the year. There are currently 700,000 telephone exten-

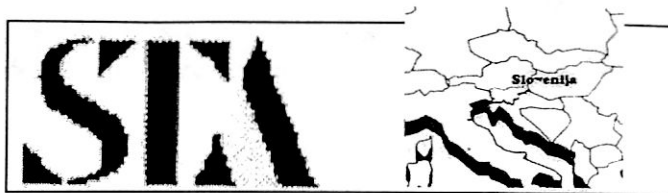

From Lipica

sions in Slovenia, 35 per hundred residents. As estimated 20 billion SIT will be invested to telecommunications in Slovenia this year.

LJUBLJANA - An Information-Documentation Centre of the Council of Europe (CE) was opened in Ljubljana on Friday, 17 October. The opening was attended by CE Secretary General Daniel Tarschys and the new Slovene Foreign Minister Boris Frlec. The CE Information-Documentation Centre will be part of the Ljubljana National and University Library. Slovenia has been CE member since 1993.

LJUBLJANA - The Roman Inscriptions in the National Museum of Slovenia, a monograph by Marjeta Šašel Kos containing about 200 Roman inscriptions dating back to the Roman settlement of Emona, the an-

cient predecessors of Ljubljana, and other settlements in the territory of central and southern Slovenia, came out in the Situla collection.

The 540-page Slovene-English volume lists findings about the fate of Roman monuments in Slovenia before they were taken to the museum, gives the oldest transcripts from the monuments and shows how and since when the latter were used in the study of the ancient history of

U.S. Commission for Preservation of American Cultural Heritage Abroad were addressed by Slovenia's Minister of Science and Technology Lojze Marinček. Present at the opening ceremony was also Slovene President Milan Kučan. "The Slovene and Jewish people have many things in common. We also aspired to our own state for hundreds of years. And similarly to Jews, we are scattered around the world," minister Marinček said. He added that Israel was economically more advanced than Slovenia, which is another reason why Slovenia is interested in strengthening the ties with this country.

LJUBLJANA/MARIBOR - The denationalization bill is currently before the parliament. The real ideological conflict is yet to come when one side (Social Democrats and Christian Democrats) will try to make friends with the Church (who is asking to get back their property) and the other (the government or Liberal Democrats) will seek to consolidate its position for negotiations.

LJUBLJANA - The National Museum of Slovenia is taking part in an exhibition in Italy marking the 200th anniversary of military and political events of the times of Napoleon Bonaparte. The exhibition Napoleone e Campoformido 1797 opened 11 October in villa Manin in the town of Passarian in the province of Friuli Venezia Giulia. The event marks the end of a period and a changed political geography of Europe, as the war brought ruin to the Venetian Republic. 1997 also marks 200 anniversary of first direct contact of the Slovene nation with the French.

The French army and its commander Napoleon Bonaparte first came to Slovenia during the coalition war in 1797. Their second arrival was in 1805 and the third in 1809 when they established a new political body - the Illyrian Provinces.

The National Museum of Slovenia contributed a selection of 23 items - including Napoleon's decree establishing the Illyrian Provinces of 14 October 1809.

Kranjsko, a province that once occupied Slovene territory. It presents the first intellectuals that studied and appreciated the monuments (Schoenleben, Valvasor, Dolničar, Linhart, Zois, Vodnik) and gives a detailed record of the period following the establishment of the lapidary. **LJUBLJANA** - Slovenia's labour force in August was 868,004, with 742,808 persons employed, a 0.1 percent fall over July and a 0.6 percent rise over August 1996.

MARIBOR - A three-day international symposium titled "Medieval Jewish Communities in Central Europe and Their Cultural Heritage" started in Maribor, northeastern Slovenia, under the auspices of Council of Europe Secretary General Daniel Tarschys. 23 foreign experts from Europe and Israel plus representatives of the World Jewish Congress and the

NOVICA - pred izidom

MALI OGLASI

Bo Novo mesto obiskal tudi predsednik ZDA Bill Clinton?

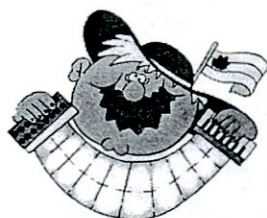
Prihodnje leto, točneje 13. novembra, bo olimpijonec Leon Štukelj praznoval 100. rojstni dan. Zato mu bo novomeška občina, Novo mesto je namreč Štukljevo rojstno mesto, pripravila slavnostno prireditev, ki so jo poimenovali "Ave, triumfator". Na slavnostni dogodek se pripravljajo zelo pospešeno, saj bodo v ta namen pokrili sedanji velodrom v Češči vasi, ga spremenili v novo športno dvorano in jo poimenovali Mestna dvorana Leona Štuklja. Poleg številnih športnikov z vsega sveta, vključno s predsednikom olimpijskega komiteja Juanom - Antoniom Samaranchem, ki je svojo udeležbo že potrdil, ter drugih cenjenih in uglednih gostov, bodo na slovesnost povabili tudi župane Pariza, Amsterdama in Berlina, mest v katerih je Leon Štukelj osvojil olimpijska odličja. Ne bodo pozabili niti na predsednika ZDA Billa Clintona, ki je na slovesnosti ob odprtju olimpijskih iger v Atlanti pokazal, koliko spoštuje našega olimpijoneca.

/Demokracija/

Opomba: Kot smo izvedeli pa je Leona Štuklja povabil v Avstralijo na olimpijske igre leta 2000 tudi avstralski Olimpijski komitej.

Smeh

Slovenske brazde

"Kako, soseda, ali niste v Italiji kupili nobenega spominka?"
"O, sem ga, pa ga je mož spotoma popil."

"Ti, kar za zvezdo repatico pojdiva," reče prvi drugemu.
"Hk, ni hudiča da ne bi prišla do kakšnega jeruzalemčana, hk!"

"Ali si slišal, da se TV Slovenija resno pripravlja, da bo uvedla tretji program?"
"No vidiš, pa so le ugotovili, da sta prvi in drugi slaba!"

Fantiča opazujeta mlad par na klopci, ki se poljublja: "Ti, Tinček, kaj misliš, kaj delata ta dva?" "Mislim, da ji hoče on vzeti žvečilni gumi iz ust!"

Policist vozniku: "Kaj imate od zimske opreme?" Voznik: "Dolge gate!"

"Le kako sta se mogla vidva poročiti, ko pa sta si tako različna?" sprašuje soseda sosedo.
"Nasprotja se privlačijo. Jaz sem bila noseča, on pa ne!"

Rojstni dan

Kot smo prebrali v klubskih novicah Slovenskega društva v *Adelaidi*, je avgusta proslavil svoj 65. rojstni dan odbornik društva, sicer odgovoren za kulturno delo, *Ernest Orel* - uspešen podjetnik in tudi naš zvesti naročnik. Gospodu Orlu želimo še veliko srečnih in zdravih let v krogu svoje družine, prav tako pa tudi poslovnega uspeha.

Pred dnevi je proslavil svojo 60. letnico *Stanko Prosenak*, upravnik Doma počitka Matere Romane v *Melbournu*. Še na mnoga zdrava in uspešna leta.

Novembra bo proslavil visok življenjski jubilej - 85 let - *Karl Hren iz Sydneya*, naš naročnik in prijatelj. Da bi ostal med nami še tak korenjak kot do sedaj in užival jesen življenja s svojo dolgoletno sopotnico *Mili*, mu želimo vsi pri Glasu Slovenije.

Hitro okrevanje

Našima naročnikoma *Galiji Čuješ* in *Lojzetu Košoroku* želimo hitrega okrevanja po operaciji kolka in hernije.

TISKOVNI SKLAD

\$ 100.00 Janez Perko;
\$ 50.00 John Cvetkovic;
\$ 20.00 družina Debeljak, Alojz Hren, Stanko Prosenak;
\$ 10.00 družina Belavic
HVALA

Ste že poravnali naročnino na Glas Slovenije?

Pogrešani

Iščem bratranca - PEKLAR AUGUSTA, ki živi nekje v Sydneyu. Išče ga Marija Bračko, poročena Toš. Kdor ga pozna ali ve kje živi, naj to, prosimo, sporoči uredništvu Glasa Slovenije na (02) 989 71714.

Diplomatsko konzularna predstavništva

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Advance Bank Centre - Level 6
60 Marcus Clarke Street,
Canberra City
telefon: (06) 243 4830
fax: (06) 243 4827
Pisma in drugo pošto poslati na naslov:
Embassy of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608
Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat RS (Sydney)

Častni konzul Alfred Brežnik.
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
telefon: (02) 9314 5116
fax: (02) 9399 6246
Poštni naslov:
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034

Konzulat RS Nova Zelandija

Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare,
Lower Hutt (Wellington) NZ
telefon: (04) 567 0027
fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247 Lower Hut NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5
Smithfield NSW 2164.
telefon: (02) 9604 5133
fax: (02) 9604 009

Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga
Trg Republike 3/XII, Ljubljana
1000, Slovenija.
telefon: (61) 125 4252
fax: (61) 126 4721

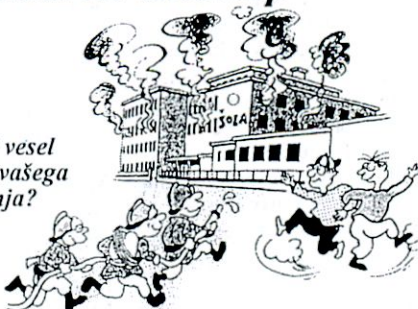
Pavliha vprašuje - odgovarja risar Marko Škerlep

Pavlihova pratika

Kako preživljate svoj prosti čas?

Najbolj vesel prizor iz vašega življenja?

Sponzorji za barvo v Glasu Slovenije:
dr. Stanislav Frank, Janez Zagorc

Viri informacij:

Veleposlaništvo RS Canberra, Konzulat RS Sydney, Konzulat RS za Novo Zelandijo, Delo, DeloFax, STA, Mag, Jana, Primorske novice, Slovenske brazde, Demokracija, Družina, Naš tednik, Svobodna Slovenija, Rodna gruda, Naša Slovenija, Nedelja, Mladina, Novi Glas, Mladika, Gospodarski vestnik, Radio Slovenija ter dopisniki